0БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ГАЗРЫН 2022 ОНЫ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ

/2022 оны жилийн эцэс/

2022.11.15

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Төсөв /сая төгрөг/	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин	Хүрсэн түвшин	Хувь
ХУУЛИАР ТУСГАЙЛАН ОЛГОСОН ЧИГ ҮҮРГИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ЗОРИЛТЫН ХҮРЭЭНД							
Стратегийн зорилго: Байгаль орчныг хамгаалах, байгалийн баялгийг зүй зохистой ашиглах, дэвшилтэт техник, технологи нэвтрүүлэх, уур амьсгалын өөрчлөлтийг сааруулах, дасан зохицох бодлогыг хэрэгжүүлж, хүрээлэн буй орчны бохирдол, доройтлыг бууруулах, иргэдийн эрүүл орчинд амьдрах нөхцөлийг бүрдүүлэн байгаль, түүх соёлын өвд түшиглэсэн тогтвортой аялал жуулчлалыг хөгжүүлж, эдийн засгийн тэргүүлэх салбарын нэг болно.							
1	**Зорилт 1. Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөнд нэгдэж, орон нутагт ойн зурвас, ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх, цөлжилттэй тэмцэх талаар төрөөс баримтлах бодлого, хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг зохион байгуулах**	БХНС АХЗ Аймаг сумдын төсөв, ААНБ, Иргэдийн хөрөнгө	Аймгийн төлөвлөгөөний арга хэмжээний тоо хэрэгжилтийн хувь Тарьсан модны тоо	Шинэ ажил	52 000	Төсвийн хэмнэлтийн тухай хууль батлагдсантай холбоотойгоор БОАЖЯ-аас зарлан санхүүжүүлэхээр төлөвлөгдсөн байсан 20 га талбайн хамгаалалтын ойн зурвасын тендер шалгаруулалтын ажил хойшлогдсон. Батлагдсан стратеги, үйл ажиллагааны нарийвчилсан төлөвлөгөөний дагуу 2022 онд нийт 220 аж ахуйн нэгж, байгууллагын 3499 иргэн, 54251 мод бут, сөөг тарьсан. Говьсүмбэр аймгийн хэмжээнд “Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөн”-ий хүрээнд нийт 5.5 сая мод бут сөөг тарих бөгөөд аймгийн газар нутаг, сумдын түвшинд дараах байдлаар хуваарилалт хийсэн. - Сүмбэр сум - 2,8 сая - Шивээговь сум - 0.9 сая - Баянтал сум 0,8 сая - Төмөр замын зурваст 0.5 сая - Шивээ-Овоо ХК - 0.5 сая мод.	***97.1***
1.1	Сум дундын Ойн ангийн үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэх	БХНС АХЗ 14.0	Арга хэмжээний тоо Зарцуулсан	7 22.2	4 14.2	Сум дундын Ойн ангийн үйл ажиллагаанд дараах дэмжлэг үзүүлсэн. Үүнд: 1. Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд Мод үржүүлгийн газарт бороожуулагч усалгааны систем- 19,989.4	

			төсөв			мян.төгрөг 2. Улиас, бургас, сухайн мөчир 32000 ширхэг - 10,020.0 мян.төгрөг 3. 4200 ширхэг бортого - 2,919.0 мян.төгрөг 4. Ногоон байгууламжийн усалгааны зориулалтаар ашиглах гүн өрмийн худагт Frog маркын, QJ-4.0 5th 380v out 50 мм үзүүлэлттэй гүний худгийн насос 5. Мод үржүүлгийн газрын хортон мэрэгчтэй тэмцэх ажил 1,938.0 мян.төгрөг 6. ОНХС-аас 10 тн багтаамжтай усны автомашин 98,000.0 мян.төгрөг 7. Ойн зурвас, ногоон байгууламжийн усалгааны зардал - Нийт зарцуулсан төсөв- 132,866.4 мян.төгрөг - Шивээговь суманд шинээр 4 га талбайд хамгаалалтын ойн зурвас, 0.5 га талбайд цэцэрлэгт хүрээлэн байгуулсан. - Ургалт амьдралтын хувь 81	100
1.2	Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд усжуулалтын асуудлыг бодлогоор дэмжиж шийдвэрлэх /тарих модны усжуулалт, усалгааны систем, усалгааны автомашиныг шийдвэрлэх /	БХНС АХЗ 20.0 45.0	Ногоон байгууламжийн усалгааны зориулалтаар гаргасан гүний худаг Усалгааны системтэй бий болгосон талбай Ногоон байгууламжийн усалгааны зориулалтаар ашиглах ус тээвэрлэх автомашин	Шинэ ажил	2 4 га 1	Сүмбэр суманд Орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаар Ногоон байгууламжийн усалгааны зориулалтаар 2 гүний худаг гаргасан. Гүйцэтгэгч- "Ус Ундрах" ХХК. Ажлын гүйцэтгэл 100 хувь. Сум дундын Ойн ангид 4 га талбайд зөөврийн бороожуулагч усалгааны систем 19.9 сая төгрөгөөр авсан. Гүйцэтгэгч "Мөнх ногоон тал" ХХК Сум дундын ойн ангид орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө оруулалтаар 98.0 сая төгрөгөөр ногоон байгууламжийн усалгааны машин авсан. Гүйцэтгэгч Петротрак ХХК **Хүрсэн түвшин:** - Ногоон байгууламжийн усалгааны зориулалтаар гаргасан гүний худаг: 2 - Зөөврийн усалгааны систем бий болгосон талбай: 4 га - Ногоон байгууламжийн усалгааны зориулалтаар ашиглах ус тээвэрлэх автомашин: 1	100
1.3	Тэрбум мод үндэсний	БХНС	Шинээр	Шинэ	1	Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх газар, 425 дугаар нээлттэй	90

	хөдөлгөөний хүрээнд шинээр мод үржүүлгийн газар байгуулж, сум дундын ойн ангийн Мод үржүүлгийн газрын хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх, тарьц суулгац, үрийн нөөц бүрдүүлэх	АХЗ 47.0 13.7 25.0	байгуулсан мод үржүүлгийн газар Мод үржүүлгийн газарт дэмжлэг үзүүлсэн тоо Тарьц суулгацын нөөц	ажил 1 15000	1 56000 /Мөчир 20000, Үр 18 зүйлийн 105 кг/	хорих ангитай хамтран 1.5 га талбайд мод үржүүлгийн газар байгуулан 6*20 харьцаатай, 8 хүлэмж шинээр барьсан. БХНСАХЗ-ын 45,000.0 мян.төгрөгөөр Шивээговь суманд 4 га талбайд 4320 мод тарьж, хамгаалалтын ойн зурвас байгуулсан. Сум дундын ойн ангийн Мод үржүүлгийн газарт 40000 ширхэг модлог мөчир, усалгааны шугам хоолой, зөөврийн усалгааны систем, модны бортого, худгийн насос зэрэг 33,746.4.4 мян.төгрөгийн дэмжлэг үзүүлсэн. - Шинээр байгуулсан мод үржүүлгийн газар 1 - Дэмжлэг үзүүлсэн тоо 7 - Тарьц суулгацын нөөц: Тарьц 101400, суулгац 115467	
1.4	Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөнийг орон нутагт зохион байгуулж, бүх нийтээр мод тарих аяныг өрнүүлэн нийтийн эзэмшлийн ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх	БХНС АХЗ Аймаг сумдын төсөв, ААНБ, Иргэдийн хөрөнгө	Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо Тарьсан мод бутны тоо Хамрагдсан иргэн, аж ахуйн нэгж Шинээр бий болгосон ногоон байгууламжийн талбай Ургалт, амьдралтын хувь	3 16559 ширхэг 82 байгууллага 1121 хүн 3,1 га 80 хувь	4 56000 85 2000 3,5 га 80 хувь	“Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөн”-ий хүрээнд “Ногоон байгууламж цэцэрлэгжүүлэлтийн анхдугаар зөвлөгөөн зохион байгуулж, БОАЖСайд, газрын дарга, аймгийн удирдлагууд, Цөлжилтийн судалгааны салбарын эрдэмтэн доктор А.Хауленбек, тэргүүтэй албаны хүмүүс, “Хашаандаа сайхан амьдарцгаая” хөдөлгөөний санаачлагч, Ургамлын далай ХХК захирал Ц.Түмэнбаяр, орон нутгийн төрийн болон төрийн бус байгууллага, иргэн аж ахуйн нэгжийн төлөөллүүд нийт 250 гаруй хүн оролцож, Иргэн бүр мод тарья уриалга, мэдээлэл сурталчилгааны үйл ажиллагаа зохион байгуулсан. Мод, бутны үзэсгэлэн худалдааг 2 удаа зохион байгуулж, “Модны их ургац” ЗБН, сум дундын ойн ангийн Мод үржүүлгийн газар, “Оорцог элгэн” хоршооны орон нутагт үржүүлсэн 17 төрлийн 10000 гаруй мод сөөгөөр иргэдийг хангасан. 2022 онд нийт 220 аж ахуйн нэгж, байгууллагын 3499 иргэн, 54251 мод бут, сөөг тарьсан. Шинээр 4 га талбайд ойн зурвас, 0.5 га талбайд цэцэрлэгт хүрээлэн байгуулсан. - Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо: 2 - Тарьсан мод бутны тоо: 54251 - Хамрагдсан иргэн, аж ахуйн нэгж /давхардсан тоогоор/: 220, иргэн 3499 - Шинээр бий болгосон ногоон байгууламжийн талбай: 4 га - Ургалт амьдралтын хувь: 81 хувь	100

1.5	Цөлжилтийг сааруулах, газрыг доройтлыг бууруулах зорилгоор хамгаалалтын ойн зурвас байгуулах /Баянтал сум 10 га, Шивээговь сум 4 га, Сүмбэр 10 га/	-	Ойн зурвасын талбайн хэмжээ Тарьсан модны тоо Зарцуулсан хөрөнгө	3.1 га 1900 21.0 сая	24 га 40000 270.0 сая	Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөний хэрэгжилтийг хангах, цөлжилтийг сааруулах, газрыг доройтлыг бууруулах зорилгоор Шивээговь суманд 4 га талбайд 4320 мод тарьж, хамгаалалтын ойн зурвас байгуулсан. БХНСАХЗ-аас 45 сая төгрөг зарцуулсан. Гүйцэтгэгч: Жавхлант аривжих ХХК **Үр дүн:** - Ойн зурвасын талбай хэмжээ: 4 га - Тарьсан модны тоо: 4320, нийт 54251 мод - Зарцуулсан хөрөнгө 45.0 сая төгрөг Төсвийн хэмнэлтийн тухай хууль батлагдсантай холбоотойгоор БОАЖЯ-аас зарлан санхүүжүүлэхээр төлөвлөгдсөн байсан 20 га талбайн хамгаалалтын ойн зурвасын тендер шалгаруулалтын ажил хойшлогдсон.	90
1.6	Мод тарьж ургуулах 1000 сургагч багш бэлтгэх сургалтад оролцох оролцогчдын сургалтын зардалд дэмжлэг үзүүлэх, иргэн ААНБ-д мод тарьж ургуулах аргыг заах түгээн дэлгэрүүлэх нөхцөл боломжоор хангах	-	Сум тус бүрээс 3 сургагч багш бэлтгэгдсэн байх	Шинэ ажил	**9**	Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд Мод тарьж ургуулах 1000 сургагч багш бэлтгэхээр Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яамнаас зохион байгуулсан сургагч багшийн сургалтад 9 хүн хамрагдсан. Япон улсад бүртгэлтэй “Монголын экологийн мэдээллийн төв” ТББ-тай хамтын ажиллагааны хүрээнд 2 удаа уулзалт зохион байгуулж, аймагт оруулсан хөрөнгө оруулалтын ажлууд, тарьсан модны ургалт, арчилгаа, сум дундын Ойн ангийн мод үржүүлгийн газарт хийсэн хөрөнгө оруулалттай танилцаж, цаашдын хамтын ажиллагааны санал солилцсон. МУБИС-ийн Байгалийн ухааны сургуулийн Ургамлын судалгаа, сургалт арга зүйн төвийн багш Н.Гэрэлчулуун “Хавар, намрын мод тарилтын технологи, модны усалгаа, арчилгаа” сэдэвт сургалт зохион байгуулж, ЕБС-ийн Эко бүлгийн 38 сурагч, Политехникийн коллежийн 21 оюутан, 31 байгууллагын 126 хүн хамрагдсан. Сургалт, практик дадлага ажлыг Политехникийн коллежийн үрслэгээний хүлэмжид зохион байгуулж, мэргэжлийн зөвлөгөө өгсөн. **Үр дүн:** Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд мэргэжилтэй ажилтан бэлтгэх зорилт дэвшүүлж, гандуу бүс нутагт мод сөөг тарих арга зүйн зөвлөмж боловсруулагдсан. Цаашид цөлжилтийн судалгааны төвийн үйл ажиллагааг нь өргөжүүлэн Говийн бүсийн инноваци дамжуулах төв болгох зорилт тавин ажиллаж байна.	100

1.7	Хашиж хамгаалах, тэмдэгжүүлэх ажилд мод ашиглахаас татгалзах, хуванцар болон бусад хог хаягдлыг ашиглах нөхцлийг бүрдүүлэх, худалдан авалтын бодлогоор дэмжих ТБОНӨХБАҮХАТХ-ийн 10.1.1, 11.1.1 дэх заалтуудыг хэрэгжүүлэх		Тендерийн даалгаварт тус ажлыг тусгасан тоо Хог хаягдлыг дахин боловсруулж хийсэн хашаа, тэмдэгжүүлэлтийн тоо шонгийн хэмжээ		1 80-аас доошгүй	Шивээговь суманд байгуулах ойн зурвасын ажлын тендерийн баримт бичигт тусгагдсаны дагуу гүйцэтгэгч Жавхлант аривжих ХХК нь ойн зурвасын хамгаалалтын хашааг төмөр тор болон шонг ашиглан гүйцэтгэсэн. /Нийт 773 ш төмөр шон, 2320 м урт төмөр утсан торон хашаа/ Сүмбэр сумын 6 дугаар багт байрлах Ар хажуугийн булгийн эхийг хашиж хамгаалах ажлыг тухайн багийн малчид, иргэдийн бүлгийн оролцоотойгоор хийж гүйцэтгэсэн. Энэ ажлыг БОАЖЯ-наас өгсөн чиглэлийн дагуу байгальд ээлтэй, хуванцар, гялгар уутыг боловсруулан гаргасан дахивар бүтээгдэхүүн 180 шонгоор гүйцэтгэсэн. Аймгийн хэмжээнд сүүлийн 10 жил бүтээн байгуулалтдаа модон шон ашиглаагүй болно. - Тендерийн даалгаварт тус ажлыг тусгасан тоо 1 - Хог хаягдлыг дахин боловсруулж хийсэн хашаа, тэмдэгжүүлэлтийн тоо шонгийн хэмжээ 180	100
2.	**Зорилт 2. Нэн ховор, ховор амьтан, ургамлын нөөц, ховордсон зүйлийг хамгаалж, нөхөн сэргээн нутагшуулах, биотехникийн арга хэмжээ авч хэрэгжүүлнэ.**		Авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тоо Зарцуулсан хөрөнгө	1 3,0 сая	Дор дурьдсан арга хэмжээний дундаж дүнгээр	Биотехникийн арга хэмжээний тоо - 5 - Хужир – 2.5 тн - Өвс - 210 боодол - Оролцсон иргэдийн тоо – 50 - Зарцуулсан төсөв 1,2 сая	***100***
2.1	Гадны нөлөөгөөр нөөц хомсдож буй 1 зүйл ургамлын плантаци байгуулах		1 зүйл ургамлын плантаци байгуулсан талбай	Шинэ ажил	0,3 га	Цөлжилтийн судалгааны төвд 7 зүйлийн 9200 гаруй цөлжилтөд тэсвэртэй мод сөөг, ургамал шинээр бортогонд тарьж тус бүсэд ургах боломжтой зарим сөөгийг нутагшуулах туршилтуудыг үргэлжлүүлэн явуулж байна. Хомсдож буй зүйл ургамлаас харганыг сонгон авч 0,4 га талбайд плантаци байгуулан туршсан. Плантаци байгуулсан талбай 0,4 га	100
2.2	Байгаль цаг уурын хүндрэлийг даван туулах зорилгоор зэрлэг амьтдад зориулж	БХНС АХЗ	Өвс Хужир	200 боодол	210 2,5 тн	Зэрлэг амьтаныг өвс тэжээлийн хомсдолд орохоос урьдчилан сэргийлэх зорилгоор 5 удаагийн давтамжтай биотехникийн арга хэмжээ зохион байгуулж, нийт 50 хүний бүрэлдэхүүнтэй 210 боодол өвс, 2.5 тонн хужрыг зэрлэг амьтдын байршиж буй 10 байршил газруудад тараан	100

	биотехникийн арга хэмжээ авах		Давтамж Зарцуулсан төсөв	2 тн 5 3,1 сая	6 2.0 сая	байрлуулсан. Хамтран ажилласан байгууллага: ШШГГ 425 дугаар нээлттэй хорих анги, Сүмбэр сумын ЗДТГ, Байгалийн нөөцийн хамтын менежментийн нөхөрлөл, Боржигин булаг хоршоо **Хүрсэн түвшин:** - Биотехникийн арга хэмжээний тоо - 5 - Хужир – 2.5 тн - Өвс - 210 боодол - Оролцсон иргэдийн тоо – 50 - Зарцуулсан төсөв 1,2 сая	
3	**Зорилт 3. Агаар, орчны бохирдлыг бууруулах арга хэмжээг хэрэгжүүлж, агаарын чанарын хяналтыг сайжруулна.**		Агаарын чанарын үзүүлэлтээр	1	Дор дурьдсан арга хэмжээний дундаж дүнгээр	“Агаарын чанарыг сайжруулах бүс тогтоох, бүсэд мөрдөх журам батлах тухай” 2022.10.21-ны өдрийн А/446, А/290 дугаартай Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд, Говьсүмбэр аймгийн Засаг даргын хамтарсан тушаал, захирамжаар бүс, журам батлагдсан.	***100***
3.1	Аймгийн төвд агаарын чанарын хяналтыг сайжруулах журмыг мөрдүүлж ажиллах	-	Авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тоо Журмын хэрэгжилт	1 Журам батлагдсан	2 90 хувь	“Агаарын чанарыг сайжруулах бүс тогтоох, бүсэд мөрдөх журам батлах тухай” 2022.10.21-ны өдрийн А/446, А/290 дугаартай Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд, Говьсүмбэр аймгийн Засаг даргын хамтарсан тушаал, захирамжаар бүс, журам батлагдсан. Журмын хэрэгжилтийг хангах хүрээнд байгууллагын цахим хуудас, facebook-т байршуулж, 1000 гаруй иргэнд товч танилцуулга тараасан. Журмын хэрэгжилт 90 хувь **Үр дүн:** Агаарын чанарыг хянах суурь нөхцөл, тогтолцоо бүрдсэн.	100
4	**Зорилт 4. Аймаг, сумдын төвийн хог хаягдлын менежментийг сайжруулах, ахуйн болон тууль хог хаягдал бүхий талбайг бууруулах ажлыг үе шаттайгаар**		Авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тоо Хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийн хувь	5 85 хувь	Дор дурьдсан арга хэмжээний дундаж дүнгээр	Авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ - Агаар орчны бохирдлыг бууруулах 2022 оны арга хэмжээний төлөвлөгөө - Хог хаягдлын менежментийг сайжруулахад талуудын оролцоо зөвлөлдөх уулзалт - Дахивар авах 3 цэг шинээр байгуулагдсан. - Дахивар авах хоршоо байгуулагдсан. - Нөлөөллийн арга хэмжээ 6 - Төлөвлөгөөний хэрэгжилт 97.7 хувь	**88.4**

	хэрэгжүүлнэ.						
4.1	Аймаг, сумдын төвийн хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэн аймгийн төвийн хог хаягдлыг ландфилл технологийн дагуу булшлах		Арга хэмжээний тоо – 19 Хэрэгжилтийн хувь 95	Арга хэмжээний тоо - 9 Хэрэгжилтийн хувь 90	Арга хэмжээ 9 Хэрэгжилтийн хувь 95	Аймгийн Засаг даргын 2022 оны А/73 дугаар захирамжаар “Агаар, орчны бохирдлыг бууруулах 2022 оны арга хэмжээний төлөвлөгөө”-г 4 зорилт, 9 арга хэмжээ хэрэгжүүлэхээр батлуулж, дараах арга хэмжээг зохион байгуулсан. - “Хог хаягдлын менежментийг сайжруулахад төрийн байгууллагууд болон олон нийтийн оролцоо” сэдэвт зөвлөлдөх уулзалтыг зохион байгуулж, төрийн болон төрийн бус байгууллага, хувийн хэвшлийн төлөөлөл, нийт 65 хүн оролцсон. - Сүмбэр сумын ЗДТГ “Өнгө нэм” ТББ-аар “Хог хаягдлын менежментийн зөвлөх үйлчилгээ үзүүлж хамтран ажиллах гэрээ байгуулж, хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөтэй болсон. - Энгийн хог хаягдал цэвэрлэсэн талбай 12 га, төвлөрсөн хогийн цэгт хаясан хог хаягдал 4330 тн - Цэвэрлэсэн туурь хог хаягдал 11 га - Уст цэгийн цэвэрлэгээ 7 удаа: “Уулзвар”-ын гол, “Цоорхой” рашаан, “Хүрий ногоон”, “Хаялага” нуур, “Нэртийн булаг”. Нийт 4.1 га талбайн 23.7 тонн ахуйн хог хаягдлыг төвлөрсөн хогийн цэгт тээвэрлэсэн. - Дахивар авах хоршоо байгуулагдаж, 3 цэгтэй болсон. /Сүмбэр суманд 2, Шивээговь суманд шинээр 1 цэг/ - Дахивар авах цэгээс Улаанбаатар хот руу нийлүүлсэн дахиврын хэмжээ: хуванцар 5 тн, шил 17510 ш, бор цаас 3 тн - Хог хаягдлыг ангилах ялгах мэдээлэл, сурталчилгаа 17, хамрагдсан иргэн 384, тараасан гарын авлага 200 **Хүрсэн түвшин:** - Зохион байгуулсан арга хэмжээ 9 - Төлөвлөгөөний хэрэгжилт – 97.7 хувь	100
4.2	Аймгийн хэмжээнд хог хаягдлыг бууруулах, ангилан ялгах үйл		Хоёрдогч түүхий эд цуглуулж,	1	2	“Хог хаягдлын менежментийг сайжруулахад төрийн байгууллагууд болон олон нийтийн оролцоо” сэдэвт зөвлөлдөх уулзалтын үр дүнд дахивар авах, цуглуулах	100

	ажиллагааг эрчимжүүлж, хоёрдогч түүхий эд цуглуулж, боловсруулж байгаа иргэнийг бодлогоор дэмжиж ажиллах		боловсруулж байгаа иргэний тоо Дэмжлэг үзүүлсэн байдал Хамтран хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	1 /Пресслэгч ашиглуулсан/ 2	2 3	хоршоо байгуулагдсан. “Өнгө нэм” ТББ-тай хамтран ажилласны үр дүнд Сүмбэр сум хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөтэй болсон. Үр дүн: - Дахивар авах сонирхол бүхий иргэд нэгдэж, Чойр дахивар эрдэнэ хоршоо байгуулсан. - Дахивар авах цэг байгуулагдсан. /Сүмбэр суманд хуучин ОБГ-ын хашааг дэмжлэгээр түр эзэмшүүлсэн. Шивээговь суманд шинээр цэгтэй болсон. / - Шинээр байгуулагдсан хоршоонд 1 пресслэгчийн дэмжлэг үзүүлсэн. - Сургалт, өдөрлөг нөлөөллийн үйл ажиллагаанд хамрагдсан: 17 байгууллага 85 иргэн - Дахивар авах цэгээс Улаанбаатар хот руу нийлүүлсэн дахиврын хэмжээ: хуванцар 5 тн, шил 17510 ш, бор цаас 3 тн **Үр дүн:** - Хоёрдогч түүхий эд цуглуулж буй байдал: 1 хоршоо /9 хүн/ - Дэмжлэг үзүүлсэн байдал 2 - Хамтран хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ 4	
4.3	Нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд аюултай хог хаягдлын талаар хуулийн хэрэгжилтийг хангаж, хадгалалт хамгаалалтанд хяналт тавьж, аюултай хог хаягдлын тооллого зохион байгуулах		Хамрагдсан аж ахуйн нэгжийн тоо Тооллогын үр дүн Хяналт тавьсан тоо	Шинэ ажил	5 - 2	Аюултай хог хаягдлын үүсгэгч 13 байгууллагыг www.eic.mn сайтад бүртгүүлж, коджуулах ажлыг зохион байгуулсан. Аюултай хог хаягдлын тооллого зохион байгуулах хүрээнд 7 байгууллагад албан бичиг хүргүүлж, 27 төрлийн аюултай хог хаягдлын мэдээллийг нэгтгэсэн. Аюултай хог хаягдлын агуулахын барилга барих ажлын тендерийг БОАЖЯ-нд зарлаж, манай аймагт Ажнай шарга ХХК гүйцэтгэгчээр шалгарч, барилгын ажил эхэлсэн. Гүйцэтгэл 40 хувь. **Үр дүн:** - Аюултай хог хаягдал үүсгэгчийг бүртгүүлснээр судалгаа тооцоолол хийх боломж бүрдсэн. - Хяналт тавьсан тоо: 1	90
4.4	Хог хаягдлын тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн “9.3.12. Хог хаягдлын олон		Ажилласан олон нийтийн байцаагчийн тоо	1 0	1 3-аас	Хог хаягдлын тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.3.12 дахь заалтыг хэрэгжүүлэх хүрээнд аймгийн Засаг даргын 2020.05.22-ны А/162 дугаар захирамжаар “Хог хаягдлын олон нийтийн байцаагч ажиллуулах, мөнгөн урамшуулал	98,7

	нийтийн байцаагч ажиллуулах, мөнгөн урамшуулал олгох журам"-ын хэрэгжилтийг хангах		Илрүүлсэн зөрчлийн тоо Урамшууллын дүн	1,600.0 мян.төг	доошгүй 1,800.0 мян.төг	олгох журам" батлагдсан. Сумдад энэхүү журмын хэрэгжилтийг хангаж ажиллах чиглэл өгснөөр Шивээговь, Сүмбэр сум хог хаягдлын байцаагч ажиллуулж эхэлсэн. - Ажиллаж байгаа хог хаягдлын олон нийтийн байцаагчийн тоо 2 - Илрүүлсэн зөрчил- 5 - Олгосон урамшуулал 6,360,000.0 төгрөг	
4.5	Туурь хог хаягдал бүхий талбайг үе шаттайгаар цэвэрлэнэ.		Цэвэрлэсэн талбайн хэмжээ - 3,8	10 га	10 га	Туурь хог хаягдалтай талбайн судалгаа мэдээлэлд үндэслэн цэвэрлэгээ, техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн. - Шивээговь суманд тээвэр ложистик болон уул уурхайн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг 2 компанитай нийгмийн хариуцлагын хүрээнд туурь хог хаягдалтай 5 га талбай цэвэрлүүлсэн - Сүмбэр сумын 1-р багт Аяганы хонхорт 5 га, 3-р багт 1 га туурь хог хаягдал бүхий талбайг цэвэрлэсэн. - Шивээ-Овоо ХК, Ус-Ду ОНҮАГ, Сүмбэр, Шивээговь сумдын ЗДТГ, Алтай рөүд ХХК, Старто ХХК, Тохижилт сүмбэр ОНӨҮГ-тай хамтран ажилласан. **Үр дүн:** - Цэвэрлэсэн туурь хог хаягдалтай талбай 11 га - Хамтран ажилласан аж ахуйн нэгжийн тоо 7 - Зарцуулсан зардал 3,498.0 мян.төгрөг	100
4.6	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2018 оны 445 дугаар тушаалаар батлагдсан "Энгийн хог хаягдлын төвлөрсөн цэг байгуулах, үйл ажиллагаа явуулах, хаах аргачилсан заавар"-ын хэрэгжилтэд хяналт тавих		Илэрсэн зөрчил Зөөж, тээвэрлэн төвлөрсөн хогийн цэгт хаясан хог хаягдлын хэмжээ Хяналтын тоо	0 521.4 тн 6	1 - 7	"Энгийн хог хаягдлыг цэвэрлэх, ангилах, цуглуулах, тээвэрлэх, дахин боловсруулах, сэргээн ашиглах, устгах, булшлах" журмыг аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын 2022 оны ээлжит бус 10 дугаар хуралдаанаар оруулж батлуулсан. 2022 оны 11 сарын 01-ний байдлаар "Тохижилт Сүмбэр" ОНӨААТҮГ нь 10.544 тн хог хаягдлыг ачиж тээвэрлэн төвлөрсөн хогийн цэг рүү 1382 удаагийн рейс хийж төвлөрсөн хогийн цэгт төвлөрүүлсэн. Төвлөрсөн хогийн цэгт байнгын сахиултай болсон. Хог тээвэрлэх үйл ажиллагаанд 4 удаа хяналт тавьж, 2 зөвлөмж өгч ажилласан.	100

4.7	Байгаль орчны статистик мэдээллийн маягт /БОХ 6.1; 6.2; 6.3/, түүнийг хэрхэн боловсруулах талаарх сургалт зохион байгуулах		Зохион байгуулсан сургалтын тоо Хамрагдсан сум Хамрагдсан албан хаагчийн тоо	1 3 6	2 3 6	2021 оны жилийн эцсийн байгаль орчны статистик мэдээллийг маягтын дагуу системд 2022 оны 2 сарын 14-нд үнэн зөв, хугацаанд нь оруулсан. 2022 оны мэдээллийг 2022.02.15-ны дотор оруулна. 2022 онд 3 аж ахуйн нэгжийн 4 төсөлд байгаль орчны нөлөөллийн ерөнхий үнэлгээ хийж дүгнэлт гаргаж, дүгнэлтийг байгаль орчны мэдээллийн сангийн www.eic.mn сайтад оруулсан. Үүнд: Шивээговь сумын Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр хэрэгжих 2 төсөл, "Алтай рөүд" ХХК-ийн Аймгийн төвийн авто зам барих төсөл, "Язгуур баялаг нэхий" хоршооны Арьс боловсруулах үйлдвэр төсөл. - Зохион байгуулсан сургалт 1 - Хамрагдсан сум, албан хаагч 3 - Мэдээллийн санд оруулсан мэдээлэл 12 - 2021 оны мэдээллийг хугацаанд нь бүрэн оруулсан.	100
4.8	Иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллагуудад байгаль орчинд ээлтэй хэрэглээний соёл хэвшүүлэх, хог хаягдлыг ангилан ялгах дадал зуршлыг төлөвшүүлэх, хүний эрүүл мэнд байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах талаар сургалт үе шаттайгаар зохион байгуулах		Зохион байгуулсан сургалт Нөлөөллийн үйл ажиллагаа Хамрагдсан иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллага	2 3 14 байгууллага 438 хүн	4 3 20 500-аас доошгүй	Байгаль орчинд ээлтэй хэрэглээний соёл хэвшүүлэх, хог хаягдлыг ангилан ялгах дадал зуршлыг төлөвшүүлэх, хүний эрүүл мэнд байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах мэдээлэл бүхий сургалт, сурталчилгаа, мэдээлэл, нөлөөллийн үйл ажиллагаа 6 удаа зохион байгуулж, 549 хүн хамрагдсан. 21 аж ахуйн нэгж байгууллагын Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг дүгнэж, хог хаягдлыг ангилан ялгах дадал хэвшил бий болгох, ангилсан хог хаягдлыг Дахивар авах цэгт өгөх зөвлөмж өгч, ажилласнаар дахивар авах цэгт нийт 21 байгууллага хогоо ангилан ялгаж дахиварт өгсөн байна. - Хог хаягдлын талаарх сургалт: 17 байгууллагын 384 хүн - Нөлөөллийн үйл ажиллагаа 6. "Хог хаягдлын менежментийг сайжруулахад төрийн байгууллагууд болон олон нийтийн оролцоо" сэдэвт зөвлөлдөх уулзалт, "Өөрчлөлтийг өөрөөсөө", "Зөв дадал, эерэг өөрчлөлт, ногоон ирээдүй аян, уулзалт, хэлэлцүүлэг, хаягдал сонингоор сагс сүлжих болон бусад сургалт - Хамрагдсан иргэн, аж ахуйн нэгж: 28 байгууллага 549 иргэн - Дахивар авах цэгт хуванцар 5 тн, шил 17510 ш, бор цаас 3 тн, гялгар уут 2 тн цуглуулан, Улаанбаатарт	100

						- боловсруулах үйлдвэрт тээвэрлэснээр хөрсөнд хаягдах хог хаягдлыг бууруулсан. - Сургалт, нөлөөллийн үйл ажиллагаа, хамрагдсан иргэн, аж ахуйн нэгжийн тоо 2.3 дахин нэмэгдсэн.	
5	**Зорилт 5. Усан сан бүхий газрын хамгаалалтын бүс, усан хангамжийн эх үүсвэрийн эрүүл ахуйн бүсийн дэглэмийн хэрэгжилтийг сайжруулна.**		Авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тоо Зарцуулсан хөрөнгө	1 -	Дор дурьдсан арга хэмжээний дундаж дүнгээр	Аймаг, сумын хүн амын унд ахуйн усан хангамжийн эх үүсвэрүүдийг 2016 онд орон нутгийн тусгай хамгаалалтад авч төвлөрсөн ус хангамжийн эх үүсвэрүүдэд эрүүл ахуйн бүсийн дэглэмийг оноос хойш мөрдөн ажиллаж байна. Сүмбэр, Шивээговь сумдын Засаг даргын захирамжаар нийт 32 уст цэгт энгийн хамгаалалтын бүсийг тогтоож, усан сан бүхий газрын хамгаалалтын бүсийн дэглэмийг мөрдөн ажиллаж байна. Зөрчил гараагүй.	***93.2***
5.1	“Нөхөн сэргээлт-2024” нэгдсэн арга хэмжээний аймгийн дэд ажлын хэсгийн үйл ажиллагааг дэмжиж ажиллах		Зохион байгуулсан арга хэмжээ Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн хувь	9 80 хувь	9 80-аас дээш хувь	“Нөхөн сэргээлт 2024” нэгдсэн арга хэмжээний 2023 оны төлөвлөгөөнд тусгагдсаны дагуу Цагдаагийн хэлтсийн Экологийн цагдаагийн алба, МХГ, сумдын ЗДТГ-тай хамтран түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын олборлолтын байдалд хяналт шалгалт хийх, хууль бус олборлолт явуулахаас урьдчилан сэргийлэх сэрэмжлүүлэг, гарын авлага тараах, эргүүл хийх, эвдэрсэн газарт нөхөн сэргээлт хийлгүүлэх зэрэг арга хэмжээнүүдийг авч хэрэгжүүлсэн. Нөхөн сэргээлтийн 2022 оны мэдээ, тайланг гаргаж БОАЖЯ-нд 2022 оны 11 сарын 04-ний өдрийн 270 дугаар албан бичгээр хүргүүлсэн. “Нөхөн сэргээлт 2024” арга хэмжээний хүрээнд аймгийн Цагдаагийн хэлтсийн Экологийн цагдаагийн алба, Мэргэжлийн хяналтын газартай хамтран хууль бусаар ашигт малтмал ашиглаж буй байдалд хяналт шалгалт хийсэн. Шалгалтаар илэрсэн зөрчлийн дагуу хууль бусаар түгээмэл тархацтай ашигт малтмал олборлосон 1 аж ахуйн нэгжид 2.0 сая төгрөгийн торгууль, 6.1 сая төгрөгийн нөхөн төлбөр ногдуулсан. - Зохион байгуулсан арга хэмжээ 9 - Уул уурхайн нөхөн сэргээлт 4.,5 га - Төлөвлөгөөний хэрэгжилт 90 хувь	100
5.2	Ашигт малтмалын ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч		Цэвэрлэсэн туурь хог хаягдалтай	3.8 га	10 га	Туурь хог хаягдалтай талбайн судалгаа мэдээлэлд үндэслэн цэвэрлэгээ, техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн. - Шивээговь суманд тээвэр ложистик болон уул	

	болон бусад аж ахуйн нэгжтэй хамтран туурь хог хаягдалтай талбайг цэвэрлэн техникийн нөхөн сэргээлт хийх		талбай Хамтран ажилласан аж ахуйн нэгжийн тоо Зарцуулсан зардал	6 2,5 сая	7 -	уурхайн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг 2 компанитай нийгмийн хариуцлагын хүрээнд туурь хог хаягдалтай 5 га талбай цэвэрлэж, техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн. - Сүмбэр сумын 1-р багт Аяганы хонхорт 5 га, 3-р багт 1 га туурь хог хаягдал бүхий талбайг цэвэрлэсэн. - Шивээ-Овоо ХК, Ус-Ду ОНҮАГ, Сүмбэр, Шивээговь сумдын ЗДТГ, Алтай рөүд ХХК, Страто ХХК, Тохижилт сүмбэр ОНӨҮГ-тай хамтран ажилласан. **Үр дүн:** - Цэвэрлэсэн туурь хог хаягдалтай талбай 11 га - Хамтран ажилласан аж ахуйн нэгжийн тоо 7 - Зарцуулсан зардал 3,498.0 мян.төгрөг	100
5.3	Уул уурхайн улмаас эвдэрсэн газарт нөхөн сэргээлт хийнэ.		Нөхөн сэргээсэн газрын хэмжээ	3.8 га	8 га	Уул уурхайн олборлолтын үйл ажиллагаа явуулж буй “Шивээ-Овоо” ХК Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний дагуу энэ онд 4.5 га талбайд техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлтийн ажлыг хийхээр төлөвлөснөөс 4.5 га талбайд техникийн нөхөн сэргээлтийн ажлыг хийж талбайг шимт хөрсөөр хучин биологийн нөхөн сэргээлтэд бэлтгэсэн. - Нөхөн сэргээсэн талбай 4,5 га	56,2
5.4	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын олборлолтын улмаас эвдрэлд орсон газарт нөхөн сэргээлт хийлгүүлэх		Нөхөн сэргээлт хийх талбайн хэмжээ	3.1 га	4 га	- Сүмбэр суманд хайрганы олборлолт хийгдэж орхигдсон Улаан цагаан усны эвдэрсэн, хог хаягдалтай 1 га талбайд техникийн нөхөн сэргээлт - Шинээр баригдаж буй Дулааны цахилгаан станцын барилгын ажлын явцад гарсан өнгөн хөрсийг ашиглан Сүмбэр сумын 3 дугаар багт байрлах 2 га ухмал нүх, шуудууг булж тэгшлэн техникийн нөхөн сэргээлт - Алтай рөүд ХХК аймгийн төвийн авто зам барих ажилд ашигласан шар шороон карьерын 0,2 га газарт техникийн нөхөн сэргээлт - Сүмбэр сумын 1-р багт хууль бусаар түгээмэл тархацтай ашигт малтмал олборлосон “Рейлвэй Прожект Энд Консалтинг” ХХК тухайн олборлолт явуулсан 2 га талбайн техникийн нөхөн сэргээлт **Үр дүн:**	100

						- Нөхөн сэргээлт хийсэн талбай 5.2 га	
5.5	Хууль бус ашигт малтмал олборлолтыг таслан зогсоох хяналт шалгалтыг эрчимжүүлэх		Хяналт шалгалтын тоо	3	4	“Нөхөн сэргээлт 2024” нэгдсэн арга хэмжээний төлөвлөгөөнд тусгагдсаны дагуу Цагдаагийн хэлтсийн Экологийн цагдаагийн алба, Мэргэжлийн хяналтын газар, сумдын ЗДТГ-тай хамтран түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын олборлолтын байдалд хяналт шалгалт хийх, хууль бус олборлолт явуулахаас урьдчилан сэргийлэх сэрэмжлүүлэг, гарын авлага тараах, эргүүл хийх, эвдэрсэн газарт нөхөн сэргээлт хийлгүүлэх зэрэг арга хэмжээнүүдийг авч хэрэгжүүлсэн. Шалгалтаар илэрсэн зөрчлийн дагуу хууль бусаар түгээмэл тархацтай ашигт малтмал олборлосон 1 аж ахуйн нэгжид 2.0 сая төгрөгийн торгууль, 6.1 сая төгрөгийн нөхөн төлбөр ногдуулсан. Нөхөн сэргээлтийн 2022 оны мэдээ, тайланг БОАЖЯ-нд 2022 оны 11 сарын 04-ний өдрийн 270 дугаар албан бичгээр хүргүүлсэн.	100
5.6	Булгийн эхийг хашиж хамгаалах, тохижуулах ажлыг зохион байгуулах	БХНС АХЗ 6.5	Хашиж хамгаалсан булгийн тоо	2	1	2022 оны Байгаль хамгаалах нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардлын 6.5 сая төгрөгийн санхүүжилтээр Сүмбэр сумын 5 дугаар багт байрлах Ар хажуугийн булгийн эхийг хашиж хамгаалах ажлыг тухайн багийн малчид, иргэдийн бүлгийн оролцоотойгоор, байгальд ээлтэй дахивар бүтээгдэхүүнээр хийсэн шонгоор хийж гүйцэтгэсэн. Ажлын гүйцэтгэл 100 хувь.	100
5.7	Гадаргын усны тоо бүртгэл зохион байгуулах		Гадаргын усны тооллогын дүн Тайлан хүргүүлсэн байдал /БОАЖЯ, Усны газарт/	Усны тоо бүртгэл хийсэн. Үүнд: булаг 20, гол 6, нуур, тойром 9, рашаан 1, хөв, цөөрөм 3, баянбүрд 1, газрын доорх усны орд 7, худаг 433 тоологдсон.	Гадаргын усны тооллогын дүн 2 удаа /БОАЖЯ, Усны газарт/	Аймгийн хэмжээнд гадаргын усны тоо бүртгэлийн ажлыг зохион байгуулсан. Тооллогоор Сүмбэр суманд 339 худаг, 12 булаг, 2 нуур, 6 гол, 1 рашаан, 1 баянбүрд, 3 хөв, Шивээговь суманд 73 худаг, 8 булаг, 7 нуур, Баянтал суманд 47 худаг тус тус тоологдсон. Гадаргын усны тооллогын тайланг 2022 оны 10 сарын 20-ны 251 албан бичгээр БОАЖЯ-ны Усны газарт хүргүүлсэн.	100

5.8	Ус хангамж, ариун цэврийн байгууламжид эрсдэлийн үнэлгээ хийж нөхцөл байдлыг тодорхойлох		Эрсдэлийн үнэлгээ хийлгэсэн эсэх	Шинэ ажил	Аймгийн хүн амын ус хангамжийн эх үүсвэрт эрсдэлийн үнэлгээ хийлгэсэн байна.	Аймгийн Ус хангамж, ариун цэврийн байгууламжийн сүлжээнд эрсдэлийн үнэлгээ хийх ажлын удирдамж боловсруулж, аймгийн Засаг даргаар батлуулсан. Удирдамжийн дагуу эрсдэлийн үнэлгээг холбогдох байгууллагуудтай хамтран хийж гүйцэтгэн, 2023 онд хэрэгжүүлэх шаардлагатай 3 ажлын саналыг төлөвлөлтөд тусгуулахаар аймгийн ЗДТГ-т хүргүүлсэн.	90
6	**Зорилт 6. Аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.**		Авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тоо Зарцуулсан хөрөнгө	1 -	Дор дурьдсан арга хэмжээний дундаж дүнгээр	Зохион байгуулсан арга хэмжээ: 16 Зарцуулсан зардал: 6,830.0 мян.төг	***100***
6.1	Орон нутгийн онцлог нутгийн иргэдэд түшиглэн түүхэн өв соёл, шашин, тусгай сонирхлын аялал жуулчлалыг хөгжүүлж, аялалын бүтээгдэхүүнийг сурталчилах		Зохион байгуулсан боржигин өв соёлын эвент арга хэмжээ Хамрагдсан иргэн, аж ахуйн нэгж	Цар тахлын нөхцөл байдлаас шалтгаалан зохион байгуулагдаагүй.	1 50	Орон нутгийн онцлогт тохирсон тусгай сонирхлын, байгалийн дурсгалт газар, шашин түүхийн аяллын маршрут тогтоож, “Монгол сакура-Буйлс цэцэглэх хавар” аялал жуулчлалын эвентийн үеэр дараах аялал жуулчлалын бүтээгдэхүүнээр үйлчилсэн. - Улсын тусгай хамгаалалттай газар нутаг Чойрын богд ууланд цэцэглэх буйлс үзүүлэх аялал - Нутгийн иргэдэд түшиглэн морь, тэмээ унуулах - Боржигин өв соёлыг сурталчилсан урлагийн тоглолт - Боржигин уламжлалт идээ, ундааны өв соёл фестиваль - Шашин түүхийн эд хэрэглэлийн өв тээгч, үзүүлэг үзүүлэх - Шагайн болон үндэсний сурын харваа - Боржигин өв музейн үзмэр /цахимаар/ - Дугуйн аялал гэх мэт Аймгийн Засаг даргын “Түр журам батлах тухай” 2021 оны А/186 дугаар захирамжаар иргэн, малчин өрх, нөхөрлөл, хоршоодын улирлын чанартай амралтын гэр ажиллуулах журам батлуулж, нутгийн иргэдийг аялал жуулчлалд татан оролцуулах, эдийн засгийн нэмэлт орлоготой болгох боломжийг бүрдүүлж, 2022 онд 2 малчин өрх 10 иргэнд	100

						үйлчилгээ үзүүлсэн. **Хүрсэн түвшин:** - Нутгийн иргэдэд түшиглэсэн аялал жуулчлалын бүтээгдэхүүний тоо 7 - Тусгай сонирхлын аяллын тоо 8 - Тусгай сонирхлын аялалд оролцогчдын тоо 3500	
6.2	Жуулчны бааз байгуулах санал санаачлагыг дэмжиж мэргэжил арга зүйн удирдлагаа хангаж ажиллана		Жуулчны баазын тоо Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	1 1	1 1	Аймгийн хэмжээнд аялал жуулчлалын чиглэлээр газар авсан 24 иргэн, аж ахуйн нэгж байгаа бөгөөд Сүмбэр суманд 14, Шивээговь суманд 10 газар эзэмшигч байгаа бөгөөд үйл ажиллагаа тогтмол явуулж буй 1 жуулчны бааз, шинээр 1 түр буудаллах цэг байгуулагдан ажиллаж байна. Аймгийн хэмжээнд “Боржигин голомт” жуулчны бааз үйл ажиллагаа явуулж байгаа бөгөөд ЖДҮХС-аас 58.0 сая төгрөгийн ресторан барих зээлийн дэмжлэгт хамрагдсан. Амралтын 15 гэр, байшин, задгай тайз зэрэг бүтээн байгуулалт хийсэн. Оорцог элгэн хоршоо хувийн хөрөнгө оруулалтаар түр буудаллах цэг байгуулан үйл ажиллагаа тогтмолжсон. **Хүрсэн түвшин:** - Жуулчны баазын тоо 1 - Дотоодын жуулчдын тоо-15900, өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 2.3 дахин нэмэгдсэн байна. - Гадаадын жуулчдын тоо-87 - Түр буудаллах цэгийн тоо 1 - Зээлийн дэмжлэг үзүүлсэн байдал - 1	100
6.3	Орон нутагт үйл ажиллагаа явуулж буй аялал жуулчлалын байгууллагуудыг олон улсын болон улсын чанартай үзэсгэлэнд оролцоход дэмжлэг үзүүлэх		Оролцсон үзэсгэлэн Үзэсгэлэнд оролцсон байгууллагын тоо Дэмжлэгийн хэмжээ	2 4 1.3 сая	2 5 1.5 сая	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яамнаас зохион байгуулсан “Аялал жуулчлалыг салбарт үйл ажиллагаа явуулдаг жуулчны үйлчилгээний байгууллагууд, тур операторуудын туршлага солилцох аялал жуулчлал бизнес хэлцэл 2022” үзэсгэлэн, арга хэмжээ, ITM 2022 олон улсын үзэсгэлэнд 9 байгууллага оролцож, 12 аяллын компанитай 2023 онд хамтран ажиллах гэрээ байгуулж, аялал жуулчлалын салбарын цаашдын хөгжил, төрөөс барьж бодлого, БОАЖС-тай хийсэн уулзалт ярилцлага, хамтын ажиллагааны үр дүнг хэлэлцсэн 3 өдрийн 10 гаруй арга хэмжээнд хамрагдсан.	100

						Хүрсэн түвшин: - Оролцсон үзэсгэлэнгийн тоо 2 - Үзэсгэлэнд оролцсон ААНБ-ын тоо 9 - Дэмжлэг үзүүлсэн 1,303,560.0 төгрөг	
6.4	Аялал жуулчлалын салбарын хүний нөөцийг чадавхжуулж, бүтээгдэхүүн үйлчилгээний чанарыг сайжруулан жуулчдын тоог нэмэгдүүлэх		Хамрагдсан сургалт Хамрагдсан хүн Жуулчдын тоо гадаад, дотоод Үзүүлсэн дэмжлэг	4 8 Гадаад 0 Дотоод 14850	5 10 10 15000	Аялал жуулчлалын салбарын хүний нөөцийг чадавхжуулж, бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний чанарыг сайжруулах сургалтуудад аймгийн Аялал жуулчлалын холбоо, Боржигин голомт жуулчны бааз, зочлох үйлчилгээний салбарын ажилтнууд хамрагдсан. - Шинэ сэргэлтийн бодлогын хүрээнд аялал жуулчлалын салбарыг хөгжүүлэхэд Засгийн газраас 5 асуудлыг шийдвэрлэснийг орон нутгийн салбарын байгууллагад мэдээллийг 10 байгууллагад хүргэсэн. - “Хамтдаа бүтээлцсэн 30 жил” аялал жуулчлалын салбарын уулзалтад 2 - “21 аймгийн Аялал жуулчлалын холбоодын үндэсний чуулга уулзалт”-нд 2 - Аялал жуулчлалыг салбарт үйл ажиллагаа явуулдаг жуулчны үйлчилгээний байгууллагууд, тур операторуудын туршлага солилцох “Аялал жуулчлал бизнес хэлцэл 2022” арга хэмжээнд 2 - Хорека 2022 /HoReCa/ үндэсний зөвлөгөөн, хуралд 2 хүн, нийт 8 хүн - “Өглөөний цай” уулзалтад 25 хүн хамрагдсан. - Аймгийн Аялал жуулчлалын холбоо, Содура консалтинг ХХК-тай хамтран аялал жуулчлалын салбарт үйл ажиллагаа явуулж буй зочлох үйлчилгээний чиглэлийн байгууллагуудад чадавхжуулах сургалтыг 2 үе шаттай зохион байгуулж, “Говьсүмбэр аймгийн хөгжилд аялал жуулчлалын болон бизнесийн салбарын оролцоо, түүний стратеги" сургалтад 10 удирдах албан тушаалтан, "Ёс зүй, харилцаа, хандлага” сургалтад үйлчилгээний 27 ажилтан хамрагдсан. **Хүрсэн түвшин:** - Зохион байгуулсан сургалт 3 - Хамрагдсан сургалт 7 - Сургалтад хамрагдсан хүний тоо 70 - Аялал жуулчлалын салбарын хүний нөөцийн чадавх	100

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>сайжирсан.
<table><tr><th>№</th><th>Нэр</th><th>2021</th><th>2022</th></tr><tr><td>1</td><td>Дотоод</td><td>14850</td><td>15900</td></tr><tr><td>2</td><td>Гадаад</td><td>0</td><td>87</td></tr></table></td><td></td></tr>
<tr><td>6.5</td><td>Байгаль, түүх соёлын /Боржигин өв соёл/ арга хэмжээг аялал жуулчлалын эвент үйл ажиллагаатай уялдуулан зохион байгуулахад Соёлын газартай хамтран хэрэгжүүлэх</td><td></td><td>Зохион байгуулсан боржигин өв соёлын эвент арга хэмжээ

Хамрагдсан иргэн, аж ахуйн нэгж</td><td>Цар тахлын нөхцөл байдлаас шалтгаалан зохион байгуулагдаагүй.</td><td>1

50</td><td>“Монгол сакура-буйлс цэцэглэх хавар” аялал жуулчлалын эвент арга хэмжээг 2022 оны 05 сарын 13-14-ний өдрүүдэд аймгийн ЗДТГазар, Соёл, урлагийн газар, Боржигни чуулга, Боржигин өв музей, аймгийн Аялал жуулчлалын холбоо, “Боржигин голомт” жуулчны бааз, Монголын гастроном” аялал жуулчлалын холбоо, Боржигни түрлэг уртын дууны холбоотой хамтран зохион байгуулсан.

Эвентийн үеэр “Боржигин идээний уламжлал соёл” фестиваль, Чойрын богд уул буйлс үзүүлэх арга хэмжээ, “Боржигин түмний өргөл” урлагийн тоглолт, Морь, тэмээ унуулах арга хэмжээ, Соёлын бүтээлч үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, Боржигин өв музейн үзмэр, өв тээгчийн үзүүлэг, Уламжлалт тоглоом наадгай, Үндэсний сурын болон шагайн харваа зэргийг зохион байгуулсан.

Үр дүн, үр нөлөө:
1. Дотоодын аялагчдын тоо: 3500 хүн, 400 гаруй машин
2. Хамтран ажилласан байгууллага, иргэд: 20 байгууллага, 174 хүн
3. Аймаг орон нутгийг сурталчилсан тодорхой онцлог бүхий аялал жуулчлалын бүтээгдэхүүн бий болсон.
4. Аялал жуулчлал, соёлын бүтээлч үйлдвэрлэл, боржигин өв соёлоос сурталчилсан.
5. Орон нутгийн хөдөө аж ахуй, үндэсний үйлдвэрлэл эрхлэгчдийг дэмжиж хамтран ажилласан.
6. Байгальд цэвэрхэн аялах, байгаль орчноо хамгаалах сурталчилгаа зохион байгуулснаар энэхүү арга хэмжээнд хог хаягдал бага хаягдсан нь иргэдийн хандлагад өөрчлөлт гарсныг харуулж байна.</td><td>100</td></tr>
<tr><td>6.6</td><td>Аялагч, амрагчдын зүй зохистой аялах соёл дадлыг төлөвшүүлэх</td><td></td><td>Аялагч, амрагчдад зориулсан нөлөөллийн</td><td>Шинэ ажил</td><td>2</td><td>“Аялалд жуучлалдаа бэлдье” уриалга гаргаж дараах арга хэмжээ зохион байгуулсан.
- Цахим мэдээлэл 15: Говьсүмбэр Байгаль орчин,</td><td></td></tr>
</table>

	нөлөөллийн ажлуудыг зохион байгуулах		ажил Хамрагдсан хүн		100	Говьсүмбэр аймаг facebook, байгууллагын цахим хуудсанд /www.baigal.gs.gov.mn/, www.mto.mn сайт - “Аялал жуулчлалын нөхцөл байдлыг эргэцүүлэн бодож, төлөвлөх нь”телевизийн хэлэлцүүлэг, ярилцлага - Монголын Шагай Холбоо, Говьсүмбэр аймгийн ЗДТГ, ИТХ, Зүүний Хүчний холбоо, аймгийн Музей хамтран Боржигин тойром 2022 шагай харвааны тэмцээн Чойрын Богд уулын энгэрт зохион байгуулсан. “Зөв, цэвэр аялъя” уриалга гарган, ангилан ялгах хогийн сав байршуулж, ил задгай хог хаягдалгүй зохион байгуулсан. - Сургалт: “Зөв аялъя” “Ирлээ, явлаа, цэвэр”, “Би байгальд хог хаяхгүй” самбар. Политехникийн коллеж, 5-р сургуулийн 30 сурагчдад сургалт - Хүний нөөцийг чадавхжуулах сургалт 2, нийт 27 хүн хамрагдсан. /Зочлох үйлчилгээний бизнес эрхлэгч удирдлагуудад “Говьсүмбэр аймгийн хөгжилд аялал жуулчлалын болон бизнесийн салбарын оролцоо, түүний стратеги" сургалт, жуулчны бааз, зочид буудал, худалдаа, үйлчилгээний ажилтнуудад зориулсан "Ёс зүй, харилцаа хандлага" сэдэвт сургалт/ Хамтран ажилласан байгууллага: Аймгийн аялал жуулчлалын холбоо, Содура консалтинг ХХК - Говьсүмбэр аймгийн танилцуулга, аяллын маршрут бусад мэдээлэл бүхий гарын авлагыг QR код болгон цахимаар, цаасаар сурталчилсан. /10 иргэн, аж ахуйн нэгжид байршуулсан./ - Улсын тусгай хамгаалалттай Чойрын богд уулын 2 мэдээллийн самбарыг шинэчилсэн. - Боржигин голомт жуулчны бааз тохижилт үйлчилгээгээ сайжруулж, хогийн саваа нэмэгдүүлсэн. - Шивээговь сумын зам дагуух түр буудаллах цэгт доторлогоотой жорлон, хогийн сав байршуулсан. **ҮР ДҮН:** 1. Аялал жуулчлалын салбарын хүний нөөцийн чадавх сайжирсан. 2. Аймгийн аялал жуулчлалын салбарын нэгдсэн видео, QR танилцуулгатай болсон. 3. Сургалт, сурталчилгаа 4 4. Аялал жуулчлалын эвентийн үеэр ил задгай хог хаягдал гараагүй.	100

						5. ОНХС-аас 1,930.0 төгрөг зарцуулсан	
6.7	Улсын чанартай А0101 авто зам дагуу байрлах түр буудаллах цэг болох /Шивээговь чиглэлийн стандартын нүхэн жорлонгийн бүхээгийг хийж гүйцэтгэх/		Түр буудаллах цэгийн нүхэн жорлонг өөрчилсөн тоо Зарцуулсан зардал	Шинэ ажил	1 700.0	Шивээговь чиглэлийн түр буудаллах цэгийн нүхэн жорлонгийн бүхээгийг сайжруулсан. Гүйцэтгэгч Жавхлант арвижих ХХК. БХНСАХЗ-ын 2,3 сая төгрөг	100
6.8	Нутгийн иргэдэд түшиглэсэн аялал жуулчлал, нүүдлийн мал аж ахуйн уламжлалт соёлд түшиглэн агро аялал жуулчлалыг иргэд, төрийн бус байгууллага, хувийн хэвшилтэй хамтран зохион байгуулах		Нутгийн иргэдэд түшиглэсэн аялал жуулчлалын тоо Хамтран ажилласан иргэн, аж ахуйн нэгж Аялагчдын тоо	Шинэ ажил	3 3 250	Аймгийн Аялал жуулчлалын холбоотой хамтран ажиллах санамж бичиг байгуулж, 2022 онд хамтран ажиллах төлөвлөгөөний гарган хэрэгжүүлсэн. Хэрэгжилт 100 хувь - Монгол сакура Буйлс цэцэглэх хавар эвент арга хэмжээ - Боржигин өв соёлыг сурталчилсан аяллын бүтээгдэхүүн 8 - Аялагчдын тоо: 3500 - Үзэсгэлэн үзэгчдийн тоо: 1000 - Хамтран ажилласан байгууллага, хүний тоо: 20 байгууллага 174 хүн, ТББ 2 - Зарцуулсан төсөв: 3,5 сая Монгол сакура-буйлс цэцэглэх хавар" аялал жуулчлалын эвент арга хэмжээний үеэр нутгийн иргэдэд түшиглэсэн, нүүдлийн мал аж ахуйн уламжлалт соёлыг сурталчилсан аялал жуулчлалын бүтээгдэхүүн бий болгох зорилгоор Сүмбэр сумын 2-р багийн иргэн Д.Төгсдорж морь, тэмжээ унуулах үйлчилгээ үзүүлж, морины эмээл, хэрэглэлийг сурталчлан таниулсан. 8 морь, 2 тэмээгээр 500 гаруй иргэнд үйлчилгээ үзүүлсэн. - Нутгийн иргэдэд түшиглэсэн аялал жуулчлалын бүтээгдэхүүний тоо 4 - Хамтран ажилласан иргэн, аж ахуйн нэгж 4 - Аялагчдын тоо 500	100
6.9	Аялал жуулчлалын салбарын гадаад сурталчилгааг		Мэдээллийн сан үүсгэсэн	100	100	Аялал жуулчлалын салбарын хүний нөөцийг чадавхжуулж, бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний чанарыг сайжруулах сургалтуудад аймгийн Аялал жуулчлалын холбоо, Боржигин	

	идэвхижүүлэх Хореко цахим үзэсгэлэн, аялалын маршрут, үзмэр үйлчилгээний мэдээллийг багтаасан Цахим гарын авлага-ын эх бэлтгэлийн боловсруулж www.mto цахим хуудсанд байршуулах		байх /хувь/			голомт жуулчны бааз, зочлох үйлчилгээний салбарын ажилтнууд хамрагдсан. - Шинэ сэргэлтийн бодлогын хүрээнд аялал жуулчлалын салбарыг хөгжүүлэхэд Засгийн газраас 5 асуудлыг шийдвэрлэснийг орон нутгийн салбарын байгууллагад мэдээллийг 10 байгууллагад хүргэсэн. - “Хамтдаа бүтээлцсэн 30 жил” аялал жуулчлалын салбарын уулзалтад 2, “21 аймгийн Аялал жуулчлалын холбоодын үндэсний чуулга уулзалт”-нд 2, Аялал жуулчлалыг салбарт үйл ажиллагаа явуулдаг жуулчны үйлчилгээний байгууллагууд, тур операторуудын туршлага солилцох “Аялал жуулчлал бизнес хэлцэл 2022” арга хэмжээнд 2, Хорека 2022 /HoReCa/ үндэсний зөвлөгөөн, хуралд 2 хүн, нийт 8 хүн, “Өглөөний цай” уулзалтад 25 хүн , чадавхжуулах сургалтад /2 үе шаттай/ 27 хүн хамрагдсан. - Цахим мэдээлэл, гарын авлага 15: Говьсүмбэр Байгаль орчин, Говьсүмбэр аймаг facebook, байгууллагын цахим хуудсанд /www.baigal.gs.gov.mn/, www.mto.mn сайт - “Аялал жуулчлалын нөхцөл байдлыг эргэцүүлэн бодож, төлөвлөх нь”телевизийн хэлэлцүүлэг, ярилцлага - Говьсүмбэр аймгийн танилцуулга, аяллын маршрут бусад мэдээлэл бүхий гарын авлагыг QR код болгон цахимаар, цаасаар сурталчилсан. /30 иргэн, аж ахуйн нэгжид байршуулсан./ **Үр дүн:** - Аялал жуулчлалын салбарын мэдээллийн сан бүрдүүлсэн.	100
7	**Зорилт 7. Улсын болон орон нутгийн тусгай хамгаалалттай газар нутгийн хэмжээг үе шаттай нэмэгдүүлж, менежментийг сайжруулна.**		Авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тоо Зарцуулсан хөрөнгө	-	Дор дурьдсан арга хэмжээний дундаж дүнгээр	Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ 2	***90***

7.1	Тусгай хамгаалалттай газрын орчны бүсийн зөвлөлийн үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэх	-	Хамтран зохион байгуулсан үйл ажилалгаа	Орчны бүсийн зөвлөл байгуулагдсан.	2	Говьсүмбэр аймаг, Дорноговь аймгийн Засаг даргын хамтарсан 2021 оны А/358, А/605 дугаар захирамжаар Орчны бүсийн зөвлөл байгуулагдсан. Улсын тусгай хамгаалалттай Чойрын богд уулын орчны хамгаалалтыг сайжруулах, тулгамдсан асуудлыг шийдвэрлэх хүрээнд анхдугаар хуралдааныг амжилттай зохион байгуулж, орчны бүсийн зөвлөлийн дүрмийг танилцуулж, хурлын дэг, тулгамдсан асуудлуудыг хэлэлцэж, цаашид хамтран ажиллах төлөвлөгөөг баталсан. Улсын тусгай хамгаалалттай Чойрын богд уулын орчмын малчдын асуудал, бэлчээр хамгааллын асуудал, хилийн цэсийн асуудал, Чойрын богд уул орчны газрын хамгаалалтын асуудал, ан, амьтан ургамал хамгааллын асуудал, отор нүүдлийн тухай, тулгамдсан асуудлыг хамтран хэлэлцэж шийдвэрлэх, хамтын үйл ажиллагааг тогтмолжуулан ажиллах зэргийн төлөвлөсөн. Хуралд Говьсүмбэр аймгийн Засаг даргын орлогч, Дорноговь, Говьсүмбэр аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газар, Дорноговь аймгийн Даланжаргалан болон Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр сумын Засаг дарга, мэргэжилтэн, Их нартын тусгай хамгаалалттай газрын захиргаа, Говьсүмбэр, Дорноговь аймгуудын малчдын төлөөлөл, Уулзварын гол нөхөрлөл зэрэг 25 хүн оролцсон. Хамтран хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ 2 /эргүүл шалгалт, хурал, бэлчээр чөлөөлөх/	100
7.2	Улсын тусгай хамгаалалттай Чойрын богд уулын чулуун гантиг самбар шинэчлэн байршуулах		Шинэчилсэн самбар	-	1	Боржигин өв музейтэй хамтран Чойрын богд уулын Цагаан дарь эх бурхны дэргэд тайлбар бүхий чулуун гантиг самбарыг шинэчилж байршуулсан. Гүйцэтгэгч BNZ ХХК, санхүүжилт 700,000.0 төгрөг	100
7.3	Орон нутгийн тусгай хамгаалалттай газар нутгийн хэмжээг үе шаттайгаар нэмэгдүүлнэ.		Газрын хэмжээ -194211.26 га Хувь 37	-	Газрын хэмжээ 194213.26 га Хувь 37	“Чойрын богд уул” байгалийн нөөц газрын өргөтгөлтэй холбоотой аймгийн ИТХ-ын 2020 оны 01 дүгээр сарын 07-ны өдрийн 04 дүгээр тогтоол, холбогдох материалыг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яаманд хүргүүлсэн. Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яамнаас Засгийн газарт өргөн барьсан. Одоогоор шийдвэр гараагүй болно. УИХ-ын гишүүн Г.Мөнхцэцэгээр ахлуулсан ажлын хэсэг улсын тусгай хамгаалалттай газар Чойрын богд ууланд ажиллаж	70

						өргөтгөлийн ажлын судалгаа, уулзалт хийж, нийт 9 дахин өргөтгөх санал танилцуулсан. Орон нутгийн тусгай хамгаалалтанд 2019 онд тэрэгтийн ундны усны эх үүсвэрийг авсан. **Хүрсэн түвшин:** Холбогдох дээд шатны байгууллагад шийдвэрлүүлэхээр уламжилсан.	
8	**Зорилт 8. Байгаль орчны багц хуулийн хэрэгжилтийг хангаж, иргэдийн оролцоог нэмэгдүүлнэ.**		Авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тоо Зарцуулсан хөрөнгө	4 600 000	Дор дурьдсан арга хэмжээний дундаж дүнгээр	Байгалийн нөөцийн хамтын менежментийн нөхөрлөлийн гишүүдийн идэвх оролцоо нэмэгдсэн.	***100***
8.1	Байгалийн нөөцийн хамтын менежментийн нөхөрлөлийн үйл ажиллагааг дэмжих	БХНС АХЗ	БНХМН-д дэмжлэг үзүүлсэн тоо Хамтран хэрэгжүүлсэн үйл ажиллагаа Зарцуулсан зардал	1 2 600.0 мян.төг	1 4 1000.0 мян.төг	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2019 оны А/12 дугаар тушаалын 1 дүгээр хавсралтын дагуу Сүмбэр сумын Засаг дарга, “Уулзварын гол”, “Хээнций уул” байгалийн нөөцийн хамтын менежментийн нөхөрлөлтэй хамтран ажиллах гэрээ байгуулсан. Дэмжлэг үзүүлж, хамтран ажилласан арга хэмжээ Үүнд: - Улсын тусгай хамгаалалттай Чойрын богд уулын орчмын 31 малчин өрхөд мэдээлэл сурталчилгаа хийсэн. - “Уулзварын гол” нөхөрлөл “Чойрын богд” ууланд 60 мод тарьсан - Биотехникийн арга хэмжээнд хамтран ажилласан. - Хавар, намрын эргүүл, хяналт шалгалтад идэвхтэй оролцсон. - Иргэн бүр байгаль хамгаалагч уриалгад нэгдэн 10 иргэнд гарын авлага тараасан. /Иргэн бүр байгаль хамгаалагч бичвэр бүхий тор, аяга, гарын авлага/ - Орчны бүсийн зөвлөлийн хуралд БНХМН-ийн гишүүд оролцсон. Үр дүн: - Дэмжлэг үзүүлсэн тоо 1 - Хамтран хэрэгжүүлсэн үйл ажиллагаа 5 - Байгалийн нөөцийн хамтын менежментийн нөхөрлөлийн гишүүдийн идэвх оролцоо нэмэгдсэн.	100

						- Зарцуулсан зардал 1,000.0 төгрөг	
9	**Зорилт 9. Байгаль орчныг хамгаалах, байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллах**		Авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тоо	4	Дор дурьдсан арга хэмжээний дундаж дүнгээр	Авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тоо 3 Хуулийн хэрэгжилт 90 хувь	***91.6***
9.1	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашиглалтын байдалд хяналт тавих	-	Хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийн хувь	- -	100	Аймгийн Цагдаагийн хэлтсийн Экологийн цагдаагийн алба, Мэргэжлийн хяналтын газартай хамтран хууль бусаар ашигт малтмал ашиглаж буй байдалд хяналт шалгалт хийсэн. Шалгалтаар хууль бусаар түгээмэл тархацтай ашигт малтмал олборлосон 1 аж ахуйн нэгжид 2.0 сая төгрөгийн торгууль, 6.1 сая төгрөгийн нөхөн төлбөр ногдуулсан. Шивээговь сум 1 аж ахуйн нэгжтэй 110м^3 хайрга олборлох гэрээ байгуулж, 852000 төгрөг, Сүмбэр сум 5 иргэн, 7 аж ахуйн нэгжтэй 274 5м^3 шар шороо, 398 м^3 хайрга, 30 м^3 элс олборлох гэрээ байгуулж 18.597.500 төгрөгийг орон нутгийн орлогод төвлөрүүлсэн. Хуулийн хэрэгжилт 90 хувь	100
9.2	Байгаль орчны эсрэг гэмт хэрэг зөрчлийг бууруулах зорилгоор нэгдсэн хяналт шалгалт зохион байгуулах	БХНС АХЗ – 1.5	Хамтарч хийсэн хяналт шалгалт тоо : Зөвлөмж, гарын авлагын тоо:	7 375	8 200	Аймгийн Засаг даргын “Нэгдсэн эргүүл шалгалт, сурталчилгааны ажил зохион байгуулах тухай“ 2022 оны А/74, А/280 захирамжийн дагуу хавар, намрын нэгдсэн эргүүл шалгалт, сурталчилгааны ажлын хүрээнд Онцгой байдлын газар, Байгаль орчин аялал жуулчлалын газартай хамтран хээрийн түймэр болон хүн мал, амьтны гоц халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх талаар яриа таниулга хийж, гарын авлага тараасан. Мөн хээрийн түймэр унтраах нөхөрлөлийн бүлгийн үлээгч аппаратыг засварлан, гишүүдийг тодотгож бэлтгэл бэлэн байдлыг хангууллаа. Хээрийн түймрээс урьдчилан сэргийлэх, өнжмөл шар өвс, өвөлжөө, хаваржаа, худаг ус болон отор нүүдэл, цагаан зээр зэрэгт тандалт хийж, болзошгүй эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ зохион байгуулсан. - Нэгдсэн эргүүл шалгалт 15. /Онцгой байдлын газар 5, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газар-4, Шивээговь	100

						сум 3, Сүмбэр сум 2, Баянтал сум 1/ - Тараасан гарын авлага 25 өрх, 1360 гарын авлага - Зарцуулсан төсөв 1,494,102.0 төгрөг - Хээрийн түймэр, зөрчил гараагүй. Аймгийн Цагдаагийн хэлтсийн Экологийн цагдаагийн алба, Мэргэжлийн хяналтын газартай хамтран хууль бусаар ашигт малтмал ашиглаж буй байдалд хяналт шалгалт хийсэн. Шалгалтаар хууль бусаар түгээмэл тархацтай ашигт малтмал олборлосон 1 аж ахуйн нэгжид 2.0 сая төгрөгийн торгууль, 6.1 сая төгрөгийн нөхөн төлбөр ногдуулсан.	
9.3	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг ханган ажиллах		Хуулийн хэрэгжилтийн хувь	100	100	“Байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээнд зарцуулах төлбөрийн орлогын хэсгийг бүрдүүлэх, зарцуулах, тайлагнах журам” шинэчлэн батлагдсантай холбогдуулан Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн орлогын төлөвлөлттэй холбоотой сургалтыг БОАЖЯам болон НҮБ-ын Биофин II төслөөс БОАЖГ, ГХБХБГ, Татварын хэлтэс, Санхүү төрийн сангийн хэлтсийн мэргэжилтнүүдэд зэрэг холбогдох төрийн байгууллагуудын албан хаагчдад шат дараатайгаар сургалтыг зохион байгуулсан. Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хуулийн дагуу ус, рашаан ашигласны төлбөрийн орлогын 38.2 хувийг булаг шанд хашиx, мод услах усны төлбөр, ус нөөцлөх сав бий болгон усыг эргүүлэн ашиглах зэрэгт зарцуулсан. Хуулийн хэрэгжилт 100 хувь	100
9.4	Байгальд ээлтэй, нөөцийн хэмнэлттэй, үр ашигтай хэрэглээ, үйлдвэрлэлийг нэвтрүүлэх		Байгальд ээлтэй, нөөцийн хэмнэлттэй, үр ашигтай хэрэглээ, үйлдвэрлэл нэвтрүүлсэн иргэн, аж ахуйн нэгжийн тоо	5	6	Байгальд ээлтэй, нөөцийн хэмнэлттэй, үр ашигтай хэрэглээ, үйлдвэрлэл нэвтрүүлэх хүрээнд Технологи бридж ХХК-ны автомат машин /ЭКОКЭШ-Хуванцар сав төлбөртэй хүлээн авах/ танилцуулсан. Энэхүү машин нь мэдээллийн технологийн хамгийн сүүлийн үеийн шийдлүүдийг гудамж талбайд өдөр тутам хэрэглээ болгож, хүрээлэн буй орчны бохирдол, экологийн доройтлыг бууруулахад ач холбогдолтой. Пластик дизайн ХХК- эко 00-ын доторлогоо, бохирын хоолой /хөрс бохирдуулахгүй байх/, Эколос ХХК-ТОПАС төхөөрөмж буюу Бохир ус цэвэрлэх иж бүрэн байгууламж нь үйлдвэрийн усыг түдгэлзүүлсэн бодис, синтетик гадаргуугийн идэвхт бодис, нефтийн бүтээгдэхүүн, хүнд металл, радионуклид, фенол, альдегид болон бусад бохирдлоос цэвэрлэх зориулалттай, саарал ус ашиглах төхөөрөмж тус тус сурталчлах өдөрлөг, цахим мэдээлэл	100

						хүргэсэн. **Үр дүн:** ТОПАС төхөөрөмж худалдан авсан аж ахуйн нэгжийн тоо 2, өрхийн тоо 1, Хөрс бохирдуулахгүй доторлогоотой жорлонтой болсон аж ахуйн нэгжийн тоо 6, өрхийн тоо 30 Усны хэмнэлттэй хэрэглээг төлөвшүүлэх зорилгоор ус ашиглагч, хэрэглээг тоолууржуулах ажилд тогтмол хяналт тавьж, 2022 онд 9 аж ахуйн нэгж, байгууллага, 18 айл өрх шинээр цэвэр усны тоолуур, 3800 өрх цахилгааны ухаалаг тоолуур суурилуулсан. Тус аймагт “Нарны цахилгаа станц” төсөл хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж буй “Сан Степпе” ХХК болон “50мВт хүчин чадалтай салхин парк байгуулах” төсөл хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж буй “Винд фарм Чойр” ХХК-ийн үйл ажиллагааг дэмжин ажиллаж байна. БХНСАХЗ-ын 6.5 сая төгрөгийн санхүүжилтээр хийгдсэн булгийн эхийг хашиж хамгаалах ажлыг гүйцэтгэхдээ хашааг байгаль орчинд ээлтэй, ус, чийгт зэвэрч, муудаж элэгдэхгүй, удаан хугацаагаар ашиглагдах технологи ашиглан хийх чиглэл өгснөөр хуванцар, гялгар уутыг дахин боловсруулсан шонгоор хийж гүйцэтгэсэн. - Байгальд ээлэй, нөөцийн хэмнэлттэй, үр ашигтай хэрэглээ, үйлдвэрлэл нэвтрүүлсэн иргэн, аж ахуйн нэгжийн тоо 39	
9.5	Аймаг сумдын төвийн ундны усны эх үүсвэрт нөөцийн судалгаа хийхэд шаардлагатай санал боловсруулж БОАЖЯаманд хүргүүлж шийдвэрлүүлэх арга хэмжээ авах		Зохион байгуулсан арга хэмжээ	-	1	Аймгийн хүн амын унд ахуйн ус хангамжийн эх үүсвэрт нөөцийн эрэл хайгуулын судалгаа хийлгэх хүсэлтийг БОАЖЯ-нд 2022 оны 06 сарын 07-ны өдрийн 141 тоот албан бичгээр хүргүүлсэн.	50
9.6	Усан сан бүхий газрын хамгаалалтын бүс, ус хангамжийн эх үүсвэрийн эрүүл	-	Усны сан бүхий газруудад эрүүл ахуйн бүс тогтоосон эх	3	3	Сүмбэр сумын Засаг даргын 2010 оны А/79, Шивээговь сумын Засаг даргын 2010 оны А/75 дугаар захирамжуудаар нийт 32 уст цэгт энгийн хамгаалалтын бүсийг тогтоож, усан сан бүхий газрын хамгаалалтын бүсийн дэглэмийг мөрдөн	100

	ахуйн бүсийн дэглэмийн хэрэгжилтийг сайжруулж, хяналт тавих		үүсвэрийн тоо Эрүүл ахуйн бүсийн дэглэмийн хэрэгжилтийн хувь	100	100	ажиллаж байна. Зөрчил гараагүй.	
ХОЁР. ХУУЛИАР ОЛГОСОН НИЙТЛЭГ ЧИГ ҮҮРГИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ЗОРИЛТЫН ХҮРЭЭНД							
10.	**Зорилт 10. Байгууллагын үйл ажиллагааг захиргааны болон хүний нөөцийн удирдлагаар хангах,** **үйл ажиллагааг хэвийн явуулах нөхцөлийг бүрдүүлэх, төрийн үйлчилгээг иргэдэд түргэн шуурхай хүргэх.**						***100***
10.1	Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд аймаг, сумаас оноосон хариуцуулсан хуваарийн дагуу шинээр мод тарих		Модны тоо Талбайн хэмжээ, га Ургалт амьдралтын хувь	Шинэ ажил	Хуваарилсны дагуу мод тарьсан байна. 80 %–аас багагүй	Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд манай байгууллагад Сүмбэр сумаас шинээр газар хуваарилаагүй. Хариуцсан талбайд 62 мод тарьсан. Ургалт амьдралын хувь 81.	100
10.2	Хуваарийн дагуу хариуцан арчилж буй ойн зурвас, ногоон байгууламж бүхий талбайд мод тарих		Нөхөн тарилтын хувь хэмжээ Ургалт амьдралтын хувь	ХБТХО-ээс суурь түвшинг авч тавина. 90%	90 95 %–аас багагүй	Өмнө хариуцуулсан ойн зурваст нөхөн тарилт хийж, 62 хайлаас тарьсан. Ургалт амьдралын хувь 81 хувь Нийт модны тоо: 285	100
10.3	Байгууллагын гадна, дотор талд ангилан ялгах хогийн сав байршуулж, хог хаягдлаа ангилан ялгаж хэвших		Хог ангилан ялгах савны тоо	1	1	Аймгийн Полтехникийн коллежид ангилан ялгах хогийн сав хийлгэсэн. Байгууллагын дотор талд өөрсдийн нөөц боломжийг ашиглан цаасан хайрцгаар хогийн сав хийж байршуулсан.	100
10.4	Байгууллагын эргэн тойронд 50 м доторх талбай, хуваарьт		Орчны цэвэрлэгээний тоо	42	40	Байгууллагын эргэн тойронд 50 м доторх талбай, хуваарьт талбайн цэвэрлэгээг 7 хоног бүр буюу нийт 49 удаа, бүх нийтийн цэвэрлэгээнд 2 удаа оролцож, сумын ЗДТГ-т 40	100

	талбайн цэвэрлэгээг 7 хоног бүр, бүх нийтийн цэвэрлэгээнд тогтмол оролцож, сумдад тайлагнасан байх, хог хаягдлын талаар зохих мэдлэг, дадал олгох сургалтыг албан хаагчдад зохион байгуулж, үр дүнтэй ажил зохион байгуулсан байх		Нийтийн цэвэрлэгээний тоо, хамрагдалтын хувь Тайлангийн тоо Зохион байгуулсан сургалтын тоо Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо	100 % оролцсон. 42 1 1	100 % оролцсон байна. 40 1 1	удаа тайлагнасан. Хог хаягдлын талаар зохих мэдлэг, дадал олгох сургалтыг 2 удаа албан хаагчдад зохион байгуулж, албан хаагчид гялгар уутны хэрэглээг багасгах хүрээнд даавуун уут хэрэглэж хэвшсэн, гэртээ хогоо ангилан ялгаж, дахивар авах цэгт 100 ш хуванцар, 50 ш шил, 5 кг гялгар уут өгсөн. - Орчны цэвэрлэгээний тоо 49 - Нийтийн цэвэрлэгээний тоо 2, хамрагдалтын хувь 100 - Тайлангийн тоо 40 - Зохион байгуулсан сургалтын тоо 2 - Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо 3	
10.5	Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд үйлчилгээ үзүүлэх орчныг стандартын дагуу бий болгох		ХБИ-үйлчилгээ үзүүлэх орчин бүрдүүлсэн эсэх Стандартад нийцсэн байдал	Орчин бүрдүүлсэн Стандартад нийцүүлсэн	Орчин бүрдүүлсэн байна. Стандартад нийцүүлсэн байна.	Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд үйлчилгээ үзүүлэх налуу замтай.	100
10.6	Ажил олгогч ажил эрхлэлт, хөдөлмөрийн харилцаанд ялгаварлан гадуурхах, дарамт, хүчирхийлэл, бэлгийн дарамтаас урьдчилан сэргийлэх, таслан зогсоох, гарсан гомдлыг шийдвэрлэх журмыг хөдөлмөрийн дотоод журамд тусгаж, гомдлыг хүлээн авах байгууллага, албан тушаалтны нэр, хаяг, харилцах утас, цахим шуудангийн хаягийг ажил олгогч нийт ажилтанд харагдахуйц газар		Хөдөлмөрийн дотоод журамд тусгасан байдал	1 заалт	2 заалт. 100	Байгууллагын хөдөлмөрийн дотоод журам ажил олгогч ажил эрхлэлт, хөдөлмөрийн харилцаанд ялгаварлан гадуурхах, дарамт, хүчирхийлэл, бэлгийн дарамтаас урьдчилан сэргийлэх, таслан зогсоох, гарсан гомдлыг шийдвэрлэх 2 заалт тусгаж, гомдлыг хүлээн авах байгууллага, албан тушаалтны нэр, хаяг, харилцах утас, цахим шуудангийн хаягийг харагдахуйц газар байршуулсан. Хэрэгжилт 100 хувь	100

	байршуулах						
10.7	Угийн бичиг хөтлөх анхан шатны сургалтад албан хаагчдыг хамруулж, угийн бичгийг хөтлөх		Сургалтад хамрагдсан албан хаагчдын эзлэх хувь Угийн бичиг хөтөлсөн албан хаагчийн эзлэх хувь	100 100	100 100	Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн 1991 оны 115 дугаар зарлиг, Засгийн газрын 2017 оны 257 дугаар тогтоол, аймгийн Засаг даргын 2018 оны А/215 дугаар захирамжийг хэрэгжүүлэх хүрээнд албан хаагчдын дунд "Угийн бичгээ хөтөлцгөөе" уриалга гарган, өмнө уралдаанд идэвхтэй хамрагдсан албан хаагчид туршлага солилцох, угийн бичгээ сайжруулах ярилцлага хийсэн. 1 албан хаагч аймгийн хэмжээнд зохион байгуулсан уралдаанд дэд байр эзэлсэн. Сургалтын тоо 2. /Боржигин өв музей, дотоод сургалт 1/ Угийн бичиг хөтөлдөг албан хаагчийн эзлэх хувь – 100 хувь	100
10.8	Албан хаагчдыг Монгол бичгийн сургалтад хамруулж, байгууллагын болон өрөө тасалгааны хаяг, нэршлийг Монгол бичгээр бичиж байршуулах.		Сургалтад хамрагдсан албан хаагчдын эзлэх хувь Хаягжуулсан байдал	60 Хаягжуулсан	60 Хаягжуулсан байна.	Монгол бичгийн төлөвлөгөө гаргаж, булан байгуулж, тогтмол мэдээлэл байршуулан, албан хаагчдад сургалт, мэдээлэл хэвшсэн. Зохион байгуулсан сургалтын тоо: 16 Хамрагдсан албан хаагч: 8 **Үр дүн:** - Монгол бичгийн булантай болсон. - Албан хаагч бүр 7 хоногт 1-3 удаа цэвэр бичиг, уншлага, үсэг, дүрэм хичээл орсон. - Байгууллагын гадна хаяг болон албан хаагчдын өрөөний хаягаа монгол бичиг болгосон. - Аймгийн хэмжээнд зарлагдсан 2 уралдаанд 4 албан хаагч хамрагдсан. - Хүмүүн бичиг сонин 6 албан хаагч захиалсан. - Албан хаагчдын 80 хувь нь монгол бичгийн унших, бичих чадвараа сайжруулсан. 20 хувь нь шинээр суралцаж байна.	100
10.9	Салбарын үйл ажиллагаанд шинэ технологи, инновацийн бүтээгдэхүүнийг		Нэвтрүүлсэн бүтээгдэхүүний тоо	1	1	Шинэ технологи, инновацийг нэвтрүүлэх хүрээнд ”Өөрчлөлтийг өөрөөсөө” өдөрлөг болон цахимаар байгаль орчинд ээлтэй, үр ашигтай хэмнэлттэй бараа, ажил үйлчилгээний мэдээллийг иргэн, аж ахуйн нэгжид хүргэсэн.	100

	нэвтрүүлэх талаар санаачилга гаргаж, хэрэгжүүлэх					Шинэ технологийн сурталчилгаа: - Технологи бридж ХХК- Хог хаягдал /хуванцар сав/ төлбөртэй хүлээн авах автомат машин /ЭКОКЭШ/ танилцуулсан. Энэхүү машин нь мэдээллийн технологийн хамгийн сүүлийн үеийн шийдлүүдийг гудамж талбайд өдөр тутам хэрэглээ болгож, хүрээлэн буй орчны бохирдол, экологийн доройтлыг бууруулахад ач холбогдолтой. - Пластик дизайн ХХК- эко 00-ын доторлогоо, бохирын хоолой /хөрс бохирдуулахгүй байх/ - Эколос ХХК-ТОПАС төхөөрөмж буюу Бохир ус цэвэрлэх иж бүрэн байгууламж нь үйлдвэрийн усыг түдгэлзүүлсэн бодис, синтетик гадаргуугийн идэвхт бодис, нефтийн бүтээгдэхүүн, хүнд металл, радионуклид, фенол, альдегид болон бусад бохирдлоос цэвэрлэх зориулалттай, саарал ус ашиглах төхөөрөмж. - Хог бол баялаг төслийн хэрэгжилт /зарим хаягдлыг бүтээл болгох сургалт 5 хүн/ **Үр дүн:** - 2022 оны 10 сарын 31-ний байдлаар 9 аж ахуйн нэгж, байгууллага, 18 айл өрх шинээр цэвэр усны тоолуур, 3800 өрх цахилгааны ухаалаг тоолуур тавьж ашиглаж байна. - ТОПАС төхөөрөмж худалдан авсан аж ахуйн нэгжийн тоо 2, өрхийн тоо 1 - Хөрс бохирдуулахгүй доторлогоотой жорлонтой болсон аж ахуйн нэгжийн тоо 6, өрхийн тоо 52 - Зохион байгуулсан сургалт, мэдээлэл, сурталчилгаа 6 /Өөрчлөлтийг өөрсөө өдөрлөг, жорлонгоо өөрчилье аян гэх мэт/ - Аймгийн хэмжээнд 2 иргэн, 3 аж аж ахуйн нэгж ногоон зээлд хамрагдаж, 104,282,950 төгрөгийн зээл авсан.	
10.10	Төрийн байгууллагын ажлын зохион байгуулалт, архив албан хэрэг хөтлөлтийн улсын үзлэгт бэлтгэж, шаардлагатай тоног төхөөрөмж, техник		Улсын үзлэгийн бэлтгэл хангасан байна. Архивын баримт бичгийн цахимжуулалт, хувь	50	100 100	Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн тухай хуулийг албан хаагчдад танилцуулан, стандартыг хэрэгжүүлэн ажиллаж байна. Байгууллагад 2022 оны 11 сарын 01-ны байдлаар ирсэн албан бичиг 287, явуулсан бичиг 270, хариутай бичиг 74, шийдвэрлэлт 100 хувь. Ирсэн, явуулсан бичгийг тогтмол скайнердан программд оруулан ажиллаж байна. Цахим архивд 850 баримт	100

	хэрэгслээр хангаж, баримт бичгийн цахимжуулалтыг эрчимжүүлэх		Албан хаагчдад зохион байгуулсан сургалтын тоо Мэргэшүүлэх давтан сургалтад хамрагдсан албан хаагчийн тоо	80 2 1	2 1	скайнердан оруулсан. Цахимжуулалт 85 хувьтай. - Байгууллагын дотоод сургалт 21 - Мэргэшүүлэх сургалтад хамрагдсан албан хаагч 2	
10.11	Төрийн байгууллагын дотоод удирдлагын ERP системийг хэрэглээг тогтмолжуулах, төрийн үйл ажиллагааг албаны и-мэйл хаягаар явуулж хэвших		ERP системийг бүрэн нэвтрүүлсэн байна. Албаны и-мэйл хаягаар үйл ажиллагаа явуулдаг албан хаагчдын тоо Хэрэгжилтийн хувь	ERP нэвтрүүлсэн - 90 %	ERP тогтмол ашигласан байна. 7 100 %	Албаны и-мэйл хаяг ашигладаг албан хаагчийн тоо 8 ERP системд байгууллагын 9 албан хаагчийн мэдээллийн бүрэн оруулж, 9 албан хаагч өдөр тутам ашиглаж байна. Ашиглалт 100 хувь.	100
10.12	Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн хэм хэмжээг чанд сахиж, албан хаагчдын сахилга хариуцлагыг дээшлүүлэхэд анхаарч ажиллах		- Ёс зөрчлийн тоо - Ёс зүйн зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ Хариуцлага хүлээлгэсэн албан хаагчийн тоо	0 7 0	0 8 0	Газрын даргын 2021 оны А/02 дугаар тушаалаар “Ёс зүйн зөвлөл”-ийг 3 хүний бүрэлдэхүүнтэй шинэчлэн байгуулж, 2022 оны ажлын төлөвлөгөөний биелэлт 100 хувьтай. Төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан хаагчийн ёс зүйн дүрмийг судлуулж, ажлын байрны сургалт 21 удаа 21 сэдвээр хийж, 9 албан хаагч тогтмол хамрагдсан. Удирдлагаас өгсөн үүрэг даалгаврын бүртгэлийн дэвтрийг тогтмол хөтөлж, албан хаагчдыг идэвхжүүлэн, шинэ санал санаачилга гарган ажилласан. *Зохион байгуулсан үйл ажиллагаа 7* - Ёс зүйтэй, хариуцлагатай ажиллахаа илэрхийлж Ёс зүй, сахилга хариуцлагын **Батламж** хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажилласан.	100

						- Байгууллагын дотоод ажлыг сайжруулах хүрээнд бүртгэлийн дэвтэр хөтөлсөн. /сургалт, сурталчилгаа, гадагшаа чиглэсэн үйл ажиллагаа, тараасан гарын авлага гэх мэт/. - Засгийн газрын 2019 оны 33 дугаар тогтоолоор батлагдсан "Төрийн захиргааны болно үйлчилгээний албан хаагчийн ёс зүйн дүрэм"-ийн сорил авсан. - Би ёс зүйтэй албан хаагч уриалга, аргах хэмжээ 1 **Үр дүн:** - Ёс зүйн зөрчлийн тоо 0 - Хариуцлага хүлээлгэсэн 0 - Хамрагдсан албан хаагч 9	
10.13	E-mongolia цахим системд иргэдэд үзүүлэх үйлчилгээг шилжүүлэх /Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын ерөнхий үнэлгээний дүгнэлт гаргах үйл ажиллагаа, Ус ашиглуулах дүгнэлт, цооног өрөмдөх худаг гаргах зөвшөөрөл олгох үйл ажиллагаа гэх мэт/		Цахимд шилжүүлсэн үйл ажиллагаа - Цахимаар үйлчилгээ авсан иргэн, аж ахуйн нэгж	-	3 20-оос доошгүй	Төрийн үйлчилгээний e-mongolia.mn цахим системд Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газраас дараах 4 төрлийн үйлчилгээг холбож иргэн, аж ахуйн нэгжид үйлчилгээ үзүүлж байна. Үүнд: - Худаг гаргах, цооног өрөмдөх зөвшөөрөл - Ус ашиглах зөвшөөрөл олгох - Ус ашиглуулах дүгнэлт гаргах - Байгаль орчны нөлөөллийн ерөнхий үнэлгээний дүгнэлт гаргах 2022 онд e-mongolia цахим системээр нийт 10 хүсэлт ирсэн бөгөөд үүнээс цооног өрөмдөх зөвшөөрөл авах хүсэлт 8, Байгаль орчны нөлөөллийн ерөнхий үнэлгээний дүгнэлт гаргуулах хүсэлт 2 ирснийг хүлээн авч, 100 хувь шийдвэрлэсэн. **Хүрсэн түвшин:** - Хамрагдсан сургалт 2 - Зохион байгуулсан сургалт 2 - Цахим системд холбогдсон төрийн үйлчилгээний тоо 4 - Цахимаар үйлчилгээ авсан иргэн, ААН-ийн тоо 10	100
10.14	Төрийн албан хаагчийн сургалт, ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааны хөтөлбөрийн		Зохион байгуулсан арга хэмжээ Хамрагдсан албан	8 11	10 11	"Төрийн албан хаагчийн сургалт хөтөлбөр"-ийг хэрэгжүүлэх хүрээнд 2022 оны сургалтын төлөвлөгөө гаргаж, 21 дотоод сургалт зохион байгуулж, төрийн албан хаагчийн мэдлэг, чадварыг дээшлүүлэх зорилтын хүрээнд Удирдлагын академи, Засгийн газрын хэрэг эрхлэх газар, Төрийн албаны	100

	хэрэгжилтийг зохион байгуулах, тайлагнах.		хаагчийн тоо Төлөвлөгөөний биелэлт, хувь	90 хувь	90-ээс доошгүй хувь	зөвлөл, бусад байгууллагаас зохион байгуулсан 18 удаагийн сургалтад давхардсан тоогоор 25 албан хаагч хамруулсан. Төрийн албан хаагчийн ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааг хангах хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний хэрэгжилт 100 хувьтай. Төрийн жинхэнэ албанд шинээр томилогдсон албан хаагчийг дадлагажуулах хуудсыг нэвтрүүлэн ажиллаж байна. Эхний хагас жилийн ажлын үр дүнгээр 6 албан хаагчид 3,250,619.0 төгрөгийн урамшуулал олгосон. УИХ-ын гишүүн Г.Мөнхцэцэг Сүмбэр сумын байгаль хамгаалагчид мотоцикл өгч, ажиллах нөхцөлийг сайжруулахад дэмжлэг үзүүлсэн. **Хүрсэн түвшин:** “Төрийн албан хаагчийн сургалт хөтөлбөр”-ийг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөний хэрэгжилт 100 хувь	
10.15	Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хууль, Авлигын эсрэг хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллах		Зохион байгуулсан арга хэмжээ Төлөвлөгөөний хэрэгжилт, хувиар	8 98	9 90-ээс доошгүй	Авлигын эсрэг үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний дагуу 9 албан хаагчдад 3 удаа дотоод сургалт, 1 тэмцээн зохион байгуулсан. Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн “Албан тушаалтанд тавигдах хориглолт, хязгаарлалт”, “Төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан хаагчийн ёс зүйн дүрэм”-ээр гарын авлага хийж тараан судлуулсан. “Би ёс зүйтэй албан хаагч” уриалга гаргаж, цахимд байршуулсан. Байгууллагаар үйлчлүүлсэн болон гэрээ байгуулсан нийт 25 иргэнд Авлигын эсрэг хууль, ашиг сонирхлын зөрчлөөс ангид байх мэдээлэл өгсөн. Газрын дарга ашиг сонирхлын зөрчилгүй мэдэгдэл тайлбар 7 удаа гаргасан. **Үр дүн:** - Иргэдэд өгсөн сурталчилгааны тоо-15 - Хамрагдсан иргэн-15 - Төрийн албан хаагчдад зохион байгуулсан сургалтын тоо-3 - Хамрагдсан төрийн албан хаагчдын тоо- 9	100

10.16	Байгууллагын эд хөрөнгийн хадгалалт, хамгаалалт, ашиглалтанд хяналт тавьж, хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллах		Эд хөрөнгийн тооллого Зөрчлийн тоо Орон нутгийн өмчийн эзэмшүүлэх гэрээ байгуулах, дүгнэсэн байдал, хувиар	2 0 90	2 0 90	Байгууллагын эд хөрөнгийн тооллогыг тайлант хугацаанд, хуульд заасны дагуу 3 удаа хийгээд байна. 1. Няравын ажил хүлээлцэхэд 1 удаа 2. Хуульд заасны дагуу 4 жил тутамд зохион байгуулагддаг Төрийн болон орон нутгийн улсын үзлэг тооллоготой холбоотой байгуулсан байгууллагын тооллогын комисс үндсэн хөрөнгө тооллогыг зохион байгуулав. 3. Байгууллагын эд хөрөнгийн тооллого 2 /эхний хагас жилийнх хийгдсэн, жилийн эцсийн тооллого хугацаа болоогүй/ Тооллогоор дутаж үрэгдүүлсэн хөрөнгө байхгүй. Орон нутгийн өмчийг эзэмшүүлэх гэрээг 2022 оны 1 дүгээр сарын 26 өдөр байгуулсан. Орон нутгийн өмчийг эзэмшүүлэх 2021 оны гэрээний үнэлгээ 100 хувь	100
10.17	Байгууллагын үйл ажиллагааны ил тод байдлыг хангаж ажиллах - Хүний нөөц - Санхүү - Үйл ажиллагаа Худалдан авах ажиллагааны ил тод байдал		- Мэдээллийн самбарт байршуулсан мэдээллийн тоо - цахим хуудсанд байршуулсан мэдээллийн тоо - Шилэн дансанд байршуулсан мэдээллийн тоо /Хугацаа хоцроосон, буруу оруулсан мэдээлэл/ - Ил тод байдлыг дүгнэх шалгуур үзүүлэлтийн хувь	79 103 151 2 100 хувь 2	80 150 151 0 100 хувь 6	Байгууллагын мэдээллийн 5 самбар, www.baigal.gs.gov.mn байгууллагын цахим хуудсанд байгууллагын эрхэм зорилго, зорилт, цаг үеийн мэдээ, үйл ажиллагааны тайлан, 2022 оны төлөвлөгөө, хүний нөөц, санхүүгийн мэдээллийг тухай бүр шинэчлэн байршуулсан. 2022 онд цаг үеийн үйл явдлын талаар аймгийн цахим хуудсанд 3, байгууллагын цахим хуудсанд 132 мэдээлэл байршуулж, 6276 хандалт авсан. facebook-т 92 мэдээлэл байршуулж, иргэд, байгууллагыг мэдээлэл авах боломжоор хангасан. Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг ханган ажиллаж http://www.shilendans.gov.mn/ хаягаар байгууллагын санхүүгийн шаардлагатай мэдээллийг тогтоосон хугацаанд оруулж байна. Хугацаа хоцроосон мэдээлэл 1. Шилэн дансны сайтад байршуулсан 2022 оны мэдээллийн тоо өссөн дүнгээр нийт 122. Байгууллагын төсөв санхүүгийн мэдээллийн ил тод байдлын самбарт тогтсон мэдээллүүдийг тухай бүрд буюу цаглабарын дагуу байршуулж байна. Мэдээллийн ил тод байдлын хэрэгжилт 100 хувь	100
10.18	Төлөвлөлт, үйл ажиллагааны гүйцэтгэл, үр дүн, үр нөлөөг нэмэгдүүлэх,		- Дотоод хяналтын тоо - Дотоод	9 37	10 40	Аймгийн ХШҮДАХ-ээс хийсэн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний хүрээнд өгсөн зөвлөмжийн дагуу гаргасан гүйцэтгэл сайжруулах төлөвлөгөөний хэрэгжилт 90 хувь. 2022 онд төлөвлөгөөний дагуу 9 дотоод хяналт хийсэн. Үүнд:	100

	хэрэгжилтийг сайжруулах зорилгоор хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, дотоод хяналтыг хэрэгжүүлэх		хяналтаар өгсөн зөвлөмж - Зөвлөмжийн хэрэгжилт, хувиар - эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ	90 4	90-ээс доошгүй 5	- Санхүүгийн үйл ажиллагаа, анхан шатны баримтад 3 - Шилэн дансны хэрэгжилтэд 1 - Албан хаагчдын төлөвлөлт, тайлагналтад 2 - Байгаль орчны үнэлгээ, усны асуудал хариуцсан мэргэжилтний үйл ажиллагааны төлөвлөлт, хэрэгжилт 1 - Ой, цөлжилт, биологийн олон янз байдал хариуцсан мэргэжилтний тайлагналт 1 - Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт 1 Дотоод хяналтын үр дүнд албан хаагчдын ажлын гүйцэтгэл сайжирсан. - Дотоод хяналтын тоо 9 - Дотоод хяналтаас өгсөн зөвлөмжийн тоо 14 - Зөвлөмжийн хэрэгжилт 90 хувь - Эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ: 4	
10.19	Салбарын бүх тайлан мэдээ, хөтөлбөрийн хэрэгжилт, зохион байгуулсан үйл ажиллагааг хүйсээр ангилан мэдээлэх, тайлагнах		- Хүйсээр ангилан тайлагнасан тоо	5	6	Салбарын мэдээ, тайланд хүнтэй холбоотой мэдээллийг хүйсээр ангилан тайлагнаж байна. Тухайлбал: Төрийн албан хаагчийн сургалт, нийгмийн баталгааг хангах хөтөлбөрийн төлөвлөгөөний биелэлт, Буйлс цэцэглэх хавар эвент арга хэмжээ, хог хаягдлын зөвлөлдөх уулзалт, Өөрчлөлтийг өөрөөсөө өдөрлөг, сургалт гэх мэт. Хэрэгжилт 100 хувь	100
10.20	Удирдах ажилтны шуурхай зөвлөгөөнд тогтмол сууж, өгөгдсөн үүрэг, даалгаврыг хугацаанд нь чанартай биелүүлэн ажиллана.		- Удирдах ажилтны шуурхайн хуваарь - Суусан байдал - Үүрэг даалгаврын биелэлтийг хугацаанд нь хүргэсэн байдал	30 30 100	26 26 100	2022 онд 36 удаагийн удирдах ажилтны шуурхайд биечлэн, 1 удаа ахлах мэргэжилтэн суусан. 35 удаагийн биелэлтийг хугацаанд нь гаргаж хүргүүлсэн. 1 удаа хамааралтай үүрэг өгөгдөөгүй. УАШ биелэлт хүргүүлсэн байдал- 100 хувь	100
10.21	Төрийн бус байгууллагуудтай хамтран ажиллах		- Төрийн бус байгууллагын хамтран	8	9	"Хотол Чойр" ИНС, "Аялал жуулчлалын холбоо" ТББ, Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн "Өөдрөг зөвлөл холбоо" ТББ, МҮХАҮТанхимын Говьсүмбэр салбар, "Чойр хөгжлийн	100

			зохион байгуулсан үйл ажиллагаа - Үр дүн, үр нөлөө			шийдэл" ТББ, "Жанжин Чойрын Данжин Сахиус" ТББ, аймгийн аялал жуулчлалын холбоотой санамж бичиг байгуулж, 2022 онд хамтран хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөнд 11 ажил тусгасан. Төлөвлөгөөний хэрэгжилт 95 хувь. Төрийн байгууллагуудын уялдааг сайжруулах санаачилгын хүрээнд уулзалт 1 удаа, сум болон төрийн байгууллагуудын ажил дүгнэх шалгуур үзүүлэлтийг гаргаж аймгийн ЗДТГ-т хүргүүлсэн. **Үр дүн:** - Төрийн бус байгууллагууд 500 гаруй мод тарьсан. - Хог хаягдлыг бууруулахад чиглэсэн нөлөөллийн арга хэмжээний үр дүнд дахивар авах хоршоо байгуулагдсан. - Өөрчлөлтийг өөрөөсөө өдөрлөг зохион байгуулж, дахивар авах цэгийн нээлт хийсэн. - Монгол сакура-Буйлс цэцэглэх хавар аялал жуулчлалын эвент арга хэмжээг амжилттай зохион байгуулсан. - Аймгийн Аялал жуулчлалын холбоотой хамтран зохион байгуулсан шинэлэг арга хэмжээ 5	
10.22	“Байгууллагын дэргэдэх эцэг эхийн зөвлөл”-ийн үйл ажиллагааг тогтмолжуулах		- Төлөвлөгөөний хэрэгжилт, хувь	85	90-ээс доошгүй	“Байгууллагын дэргэдэх эцэг эхийн зөвлөл”-ийн үйл ажиллагааны 2022 оны төлөвлөгөөний хэрэгжилт 90 хувь. ”Хүүхдийн эрхийг хамгаалах өдөр”-өөр албан хаагчдын гэр бүлд чиглэсэн арга хэмжээ зохион байгуулж, 9 гэр бүлийн 15 хүүхэд хамрагдсан. Байгууллагын дотоод журамд албан хаагчдын хүүхдийн төрсөн өдрөөр цалинтай чөлөө олгох зохицуулалт оруулж, 4 албан хаагч цалинтай чөлөө авсан. Хүүхдийн булан бий болгосон.	100
10.23	Ахмадуудад хүндэтгэл үзүүлэх, ахмадуудад чиглэсэн нийгмийн хамгааллын арга хэмжээ зохион байгуулах.		- Ахмадын санд төвлөрүүлсэн төсөв - Зохион байгуулсан арга хэмжээ - Зарцуулсан зардал/	5,988,690.0 2 900,000.	50988,690.0 2 1,000,000.0	Ахмад настны тухай хууль болон Засгийн газрын 2017 оны 197 дугаар тогтоолын 2 дугаар хавсралтаар батлагдсан “Ахмадын сан байгуулан ажиллуулах журам”-ын дагуу тус байгууллагын харъяалалтай 4 ахмад настанд “Цагаан сар-Сар шинийн баяр”-аар хүндэтгэл үзүүлж 480.0 мянган төгрөг, “Ахмадын өдөр”-өөр хүндэтгэл үзүүлж 1,087.5 мянган төгрөг зарцуулав. Мөн 2 ахмадад эрүүл мэндийн шалтгаанаар нийт 600.0 мянган төгрөгийн буцалтгүй тусламж олгов.	100

			мян.төг/	0			
10.24	Нэг өрх-Нэг ажлын байр төслийг хэрэгжүүлнэ.		Хуваарилсан өрхийг ажилтай, орлоготой байлгах асуудлыг бүрэн хариуцах - Зохион байгуулсан нөлөөллийн ажилд бүрэн хамруулах		100 хувь 100 хувь	Аймгийн Засаг даргын 2022.04.15-ны өдрийн А/112 дугаар захирамжаар хариуцуулсан Нэг өрхийн судалгааг хийж, ахуй амьдралтай нь танилцаж, Өрхийн хөгжлийн төлөвлөгөөг гарган Хөдөлмөр халамж, үйлчилгээний хэлтэст 2022.05.30-ны 130 дугаар тоотоор хүргүүлсэн. / Хариуцуулсан өрхийн гишүүд одоогоор хөдөө өөрийн 700 гаруй мал маллаж байгаа болно/	100
ГУРАВ. ТӨРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЧАНАР, ХҮРТЭЭМЖИЙГ САЙЖРУУЛАХ ЗОРИЛТЫН ХҮРЭЭНД							
Зорилт 11. Мэдээллийн аюулгүй байдлыг хангах, байгууллагын үйл ажиллагааны ил тод байдлыг хanган, иргэд, олон нийтэд мэдээ, мэдээлэл, төрийн үйлчилгээг шуурхай, хариуцлагатай, хүртээмжтэй хүргэх орчин нөхцлийг бүрдүүлнэ.							**100**
11.1	Цахим хуудсыг шинэчлэн, үйл ажиллагааг тогтмолжуулж, төрийн байгууллагаас үзүүлж буй төрийн үйлчилгээ, өргөдөл гомдлыг цахимаар хүлээн авч шийдвэрлэх		Цахим хуудасны шинэчилсэн байдал, хувь Цахимаар үзүүлж буй үйлчилгээний тоо Цахимаар хүлээн авч шийдвэрлэсэн өргөдөл гомдол, санал хүсэлтийн тоо	100 100 1	100 100 15	Байгууллагын мэдээллийн 5 самбар, www.baigal.gs.gov.mn байгууллагын цахим хуудсанд байгууллагын эрхэм зорилго, зорилт, цаг үеийн мэдээ, үйл ажиллагааны тайлан, 2022 оны төлөвлөгөө, хүний нөөц, санхүүгийн мэдээллийг тухай бүр шинэчлэн байршуулсан. 2022 онд цаг үеийн үйл явдлын талаар аймгийн цахим хуудсанд 3, байгууллагын цахим хуудсанд 132 мэдээлэл байршуулж, 6276 хандалт авсан. facebook-т 92 мэдээлэл байршуулж, иргэд, байгууллагыг мэдээлэл авах боломжоор хангасан. Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг ханган ажиллаж http://www.shilendans.gov.mn/ хаягаар байгууллагын санхүүгийн шаардлагатай мэдээллийг тогтоосон хугацаанд оруулж байна. Төрийн үйлчилгээний e-mongolia.mn цахим системд Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газраас дараах 4 төрлийн үйлчилгээг холбож иргэн, аж ахуйн нэгжид үйлчилгээ үзүүлж байна. Үүнд: - Худаг гаргах, цооног өрөмдөх зөвшөөрөл - Ус ашиглах зөвшөөрөл олгох - Ус ашиглуулах дүгнэлт гаргах	100

						- Байгаль орчны нөлөөллийн ерөнхий үнэлгээний дүгнэлт гаргах 2022 онд e-mongolia цахим системээр нийт 10 хүсэлт ирсэн бөгөөд үүнээс цооног өрөмдөх зөвшөөрөл авах хүсэлт 8, Байгаль орчны нөлөөллийн ерөнхий үнэлгээний дүгнэлт гаргуулах хүсэлт 2 ирснийг хүлээн авч, 100 хувь шийдвэрлэсэн. Цахимаар мэдээлэл, сурталчилгаа 8 /Буйлс цэцэглэх хавар эвент-4, Ногоон байгууламж цэцэрлэгжүүлэлтийн анхдугаар зөвлөгөөн 2, Зөв дадал эерэг өөрчлөлт ногоон ирээдүй аян 1, аялал жуулчлалын танилцуулга QR код 1/	

11.2	Байгаль орчин, аялал, жуулчлалын салбарын хууль тогтоомж, үндэсний хөтөлбөр, бусад шийдвэрийг олон нийтэд сурталчилан таниулж, сурталчилах, тогтвортой хөгжлийн боловсрол олгох, иргэдийг соён гэгээрүүлэх иргэдийн оролцоог нэмэгдүүлэх	БХНС АХЗ
		6.5
			Зохион байгуулсан арга хэмжээ
			Сургалтанд хамрагдсан хүний тоо
			Нөлөөллийн арга хэмжээнд хамрагдсан тоо
			- Аян
			- Уралдаан, тэмцээн
			- Гарын авлага
			Төлөвлөгөөний хэрэгжилт, хувь
				8
				138
				438
				3
				2
				60
				90
					10
					200
					500
					4
					2
					100
					90-ээс доошгүй
						Байгаль орчин, аялал жуулчлалын талаарх мэдээ, мэдээлэл, цаг үеийн үйл явдлын талаар аймгийн цахим хуудсанд 3, байгууллагын цахим хуудсанд 132 мэдээлэл, facebook-т 92 мэдээлэл байршуулж, иргэд, байгууллагыг мэдээлэл авах боломжоор хангасан. /6276 хандалт авсан/
						- Зохион байгуулсан сургалт 19
						- Хамрагдсан хүний тоо 1178
						  - Орон нутгийн телевиз 4
						  - Радио 1
						  - facebook 92
						  - Гарын авлага тараасан 590
						  - Уралдаан, тэмцээн 1
						
						Зохион байгуулсан аян: “Зөв дадал, эерэг өөрчлөлт, ногоон ирээдүй”, “Жорлонгоо өөрчилье”, “Өөрчлөлтийг өөрөөсөө” өдөрлөг
						- “Жорлонгоо өөрчилье” аяны хүрээнд 6 аж ахуйн нэгж, 30 өрх доторлоготоо 00-той болсон
						- Өөрчлөлтийг өөрөөсөө өдөрлөг 17 байгууллага 384 хүн
						- Хамтран ажилласан ТББ-4
						- Төлөвлөгөөний хэрэгжилт 95 хувь
							100

11.3	Мод тарьсан иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагад урамшуулал олгох		Урамшуулал олгосон иргэн Аж ахуйн нэгж байгууллага Тоологдсон	12 4 3442 34,600.0 мян.төг	18 3 3491 34,400.0 мян.төг	Аймгийн Засаг даргын 2022 оны 9 дүгээр сарын 19-ний өдрийн А/274 дүгээр захирамжаар байгуулагдсан ажлын хэсэг өөрийн хөрөнгөөр мод сөөг тарьж ургуулсан иргэн аж ахуйн нэгж байгууллагын мод сөөгний тооллогыг зохион байгуулсан. - Мод буттны урамшуулалд хамрагдсан иргэн 17, аж	100

			модны тоо Олгосон урамшуулал			ахуйн нэгж 3 - Модны тоо 2211 - Олгосон урамшуулал 34,410,000.0 төгрөг	
11.4	“Жорлонгоо өөрчилье” аян, Эко жорлон арга хэмжээнүүдыг хэрэгжүүлж, хөрс бохирдуулагч жорлонгийн тоог үе шаттайгаар бууруулж, стандарт хангасан жорлонтой болох арга хэмжээ авах		Зохион байгуулсан арга хэмжээ Жорлонгоо өөрчилсөн аж ахуйн нэгж, өрх Хамтран ажилласан байгууллага	2 5 50 өрх 4	3 6 30 өрх 5	“Жорлонгоо өөрчилье” аяны хүрээнд: - Зохион байгуулсан сургалт 1 - Боловсруулж тараасан гарын авлага 40. Шивээговь сумын 20 өрх, Сүмбэр сумын шинэ суурьшлын бүсэд суурьшиж байгаа 20 өрх - “Аюулгүй жишиг хороолол” төсөлд хамрагдсан өрхүүдэд хөрс бохирдуулахгүй жорлонтой болох мэдээлэл өгч, гарын авлага 50 тараасан. - Хамтран ажилласан байгууллага 7. Сүмбэр сумын ЗДТГ, Эколос ХХК, Пластик центр ХХК, Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газар, Технологи бридж ХХК, Ус Ду ОНӨҮГ, Илчит сансар ХХК **Үр дүн:** 6 аж ахуйн нэгж, 52 өрх доторлогоотой 00-той болсон Хөрсний бохирдол бууруулах нөхцөл бүрдсэн	100
11.5	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд, Сангийн сайдын хамтарсан 2018 оны А-429/257 дугаар тушаалаар батлагдсан “Үүсэх хог хаягдлыг үйлдвэрлэгч импортлогч нь хариуцах зарим бүтээгдэхүүний жагсаалт”-ын хэрэгжилтэд хяналт тавих		Зохион байгуулсан арга хэмжээ, буцаан нийлүүлсэн бүтээгдэхүүний төрөл, тоо хэмжээ	Шинэ ажил	3 200	Манай аймагт үйл ажиллагаа явуулж байгаа зоогийн газар, ресторан зэрэг байгууллагууд “MCSCoca Cola”, АПУ ХК-иудын бүтээгдэхүүний шилийг эргүүлэн авч байгаа мэдээллийг байгууллагын facebook, аймгийн телевизээр мэдээлж сурталчилсан. 1 аж ахуйн нэгж эдгээр шилийг буцаан авч үйлдвэрлэгчид нийлүүлж байна. **Үр дүн:** - Нөлөөллийн үйл ажиллагаа 3 - Цуглуулан үйлдвэрлэгчид буцаан нийлүүлсэн бүтээгдэхүүний тоо: АПУ ХХК, MCS ХХК-д 5 төрлийн нийт 5300 шил	100
11.6	Цооног өрөмдөх, худаг гаргах зөвшөөрөл олгох, ус ашиглуулах дүгнэлт гаргах		Цооног өрөмдөх зөвшөөрөл олгосон аж ахуйн нэгжийн	3 8	4 9	Иргэдээс ирүүлсэн хүсэлтийн дагуу Баянтал суманд 1, Сүмбэр суманд 4 иргэнд шинээр ахуйн зориулалтаар цооног өрөмдөх худаг гаргах зөвшөөрөл олгосон. Хоногт 50 $м^3$ хүртэлх ус ашигладаг “Зуун найман ойл” ХХК-	100

			тоо Ус ашиглуулах дүгнэлт			ийн 2 төсөл, "Аргал Ойл" ХХК, "И Эс Би Солар Энержи" ХХК, "Петротрак" ХХК-иудын 2022 оны ус ашиглуулах дүгнэлтийг гаргасан.	
11.7	Аж ахуйн нэгж, байгууллагуудын байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хянан баталж, хэрэгжилтийг дүгнэх	-	Хамрагдсан ААН-ийн тоо Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг дүгнэж өгсөн зөвлөмжийн тоо	Яам 15 БОАЖГ 12 20	Төлөвлөгөө батлагдснаар	"Шивээ Овоо" ХХК, "Зуун найман ойл" ХХК, "Аргал Ойл" ХХК, "И Эс Би Солар Энержи" ХХК, "Патрикейн" ХХК, "Батганжир" ХХК зэрэг 11 аж ахуйн нэгж, байгууллага БОАЖЯ-аар, 13 аж ахуйн нэгж, байгууллага БОАЖГ-аар 2022 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хянуулан батлуулж, хэрэгжилтийг хanган ажиллаж байна.	100
11.8	Байгаль орчны нөлөөллийн ерөнхий үнэлгээ хийж, дүгнэлт гаргах	-	Дүгнэлт гаргуулсан иргэн, ААНБ-ийн тоо	20	-	2022 онд 3 аж ахуйн нэгжээс ирүүлсэн хүсэлтийн дагуу 4 төсөлд байгаль орчны нөлөөллийн ерөнхий үнэлгээ хийж дүгнэлт гаргасан. Үүнд: Шивээговь сумын Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр хэрэгжих 2 төсөл, "Алтай рөүд" ХХК-ийн Аймгийн төвийн авто зам барих төсөл, "Язгуур баялаг нэхий" ХХК-ийн Арьс боловсруулах үйлдвэр төсөл	100
11.9	Судалгаа, шинжилгээний байгууллага, их дээд сургуулиудтай хамтран орон нутгийн түвшинд судалгаа, шинжилгээний ажлуудыг хийж, инновацыг нэвтрүүлэхийг бодлогоор дэмжих		Хамтран ажилласан аж ахуйн нэгж Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо	1 1	1 2	Цөлжилтөөс хамгаалах ганд тэсвэртэй модлог ургамал тарималжуулж турших зорилгоор олон хувилбарт туршилт судалгааны ажлуудыг 2019 оноос явуулж байна. Цөлжилтийн судалгааны төвд энэ жил шинээр 7 зүйлийн 9200 гаруй цөлжилтөд тэсвэртэй мод сөөг, ургамал шинээр бортогонд тарьж тус бүсэд ургах боломжтой зарим сөөгийг нутагшуулах туршилтуудыг үргэлжлүүлэн явуулж байна. Харганыг сонгон авч плантаци байгуулахаар ажиллаж байна. Газар зүй - геоэкологийн хүрээлэнгээс дээрх судалгааны ажлын дүгнэлт гарсан. **Хүрсэн түвшин:** Гандуу бүс нутагт мод сөөг тарих арга зүйн зөвлөмжүүд боловсруулагдсан. Цаашид уг төвийн үйл ажиллагааг нь өргөжүүлэн Говийн бүсийн инновац дамжуулах төв болгох зорилт дэвшүүлэн ажиллаж байна.	100

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ГАЗРЫН 2021 ОНЫ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТИЙН ТОВЧОО

Д/д	Зорилт	Арга хэмжээний тоо	100 хувь	Үүнээс					Хугацаа болоогүй	Биелэлтийн хувь
				Хэрэгжих шатандаа						
				90 хувь	70 хувь	50 хувь	30 хувь	0 хувь		
1	11	78	70	5	1	2	-	-	-	**97.6**

ТАЙЛАН ГАРГАСАН: АХЛАХ МЭРГЭЖИЛТЭН Б.ГАНДУЛАМ

ХЯНАСАН: БОАЖГ-ЫН ДАРГА Д.МӨНХ-ЭРДЭНЭ